

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BALANDŽIO - APRIL 15, 2009 • Vol. C Nr. 70

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-14-09

PERIODICALS

Drąsi šalis neturėjo drąsių vyriausybių

Vilnius, balandžio 14 d. (BNS) – Konservatoriaus Andriaus Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė tvirtina paveldėjusi kritinę viešųjų finansų padėtį su neįvestu euru, nesurenkamu biudžetu, milijardinėmis skolomis ir deficitu, su valstybe nusivylusiais žmonėmis.

„Gaila, bet iki šiol savo įvaizdžiu drąsi šalis neturėjo drąsių vyriausybių. Buvo neišdrįsta pripažinti klaidų, nesimta reikalingų, bet nepopuliarių sprendimų, paisyta ne valstybės interesų, o tik bandyta laimėti laiko iki rinkimų“, – Seime pateikdamas savo Vyriausybės ataskaitą pareiškė A. Kubilius.

Jis priminė, kad penkioliktoji Vyriausybė savo veiklą pradėjo tik praėjusių metų pabaigoje, todėl jo ataskaita iš tiesų tėra už maždaug 20 darbo dienų. „Ataskaitą turime pradėti nuo įvardijimo to, ką paveldėjome“, – sakė premjeras. Anot jo, centro dešinės koalicija „paveldėjo“ daug nusivylusių savo valdžia ir valstybe žmonių, niekuo netikinčių piliečių,

Ministras pirmininkas A. Kubilius Seime pateikė savo Vyriausybės ataskaitą.

ELTOS nuotr.

kuriems iš naujo reikia diegti pasitikėjimą savimi ir bendra Lietuvos ateitimi.

„Šį paveldą ar greičiau kuprą lėmė prieš tai buvusių vyriausybių veikla. Tai liudija pridėdami Finansų ministerijos specialistų 2006–2007 m. parengti perspėjimai apie artėjančią krizę ir primygtiniai raginimai iš esmės keisti ekonomikos kursą“, – kalbėjo A. Kubilius.

Jis parlamentarų dėmesį atkreipė į pirmą kartą pateiktą Lietuvos konkurencingumo ataskaitą. „Į ją pažvelkite tarsi į veidrodį, kuriame pamatysime, kaip mes atrodome pasaulyje. Ir galiu pasakyti, kad atrodome šiaip sau. Padarytos klaidos, neatlikti namų darbai, nepritrauktos užsienio investicijos ir prarastos galimybės išvirtinti pasaulyje“, – teigė premjeras.

Nukelta į 6 psl.

Diskutuos Seimo ir užsienio lietuvių atstovai

Vilnius, balandžio 14 d. (BNS) – Balandžio 20–24 d. Seime vyks Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos posėdžiai.

Komisijos darbotvarkėje – naujasis Pilietybės įstatymo projektas, Lietuvos vaikų įvaikinimo ir užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių dalyvavimo Seimo rinkimuose klausimai, pranešė Seimo Ryšių su visuomene tarnyba.

Taip pat posėdžiuose bus svarsto-

mos lituanistinio švietimo Lietuvoje ir užsienyje problemos, aptariamoms Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo, esančio užsienyje, pažinimo, sklaidos ir globos programos įgyvendinimo galimybės. Bus aptariamas tautinis patriotinis auklėjimas Lietuvos Respublikos mokyklose ir užsienio lietuvių galimybės studijuoti Lietuvoje įgyvendinus aukštojo mokslo pertvarką.

Komisija ketina diskutuoti dėl ne-

vyriausybinių organizacijų Lietuvoje veiklos ir liustracijos proceso vykdymo galimybių. Posėdžių metu vyks Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio 2009 m. renginių programos pristatymas, taip pat bus aptarti užsienio lietuvių meninių kolektyvų dalyvavimo šventėje klausimai.

Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisija buvo sudaryta 2008 m. gruodžio 22 d. Komisiją sudaro aš-

tuoni Seimo nariai – po vieną iš kiekvienos frakcijos, penki JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos išrinkti atstovai, penki Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos išrinkti atstovai iš kitų užsienio lietuvių bendruomenių.

Komisijai pirmininkauja Seimo narys Paulius Saudargas ir Dalia Puškorienė, išrinkta JAV Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovų.

Didėja susidomėjimas Lenko korta

Per 3 šių metų mėnesius norą įsigyti Lenko kortą pareiškė 500 Lietuvos lenkų.

Vilnius, balandžio 14 d. (BNS) – Daugėja Lietuvos lenkų, norinčių įsigyti Lenko kortą, skelbia Lenkijos žiniasklaida. Kovo 29 d. sukako metai, kai Lenkijoje įsigaliojo įstatymas dėl Lenko kortos įvedimo. Kaip Lenkijos naujienų agentūrai PAP sakė Lenkijos ambasados Lietuvoje pirmasis sekretorius Piotr Wdowiak, per tą laiką Lietuvoje vietos lenkai pateikė 1,500 prašymų ją įsigyti, ir susidomėjimas šiuo dokumentu nuolat didėja.

Per 3 šių metų mėnesius norą įsigyti Lenko kortą pareiškė 500 Lietuvos lenkų. Grupinius prašymus pateikė Kauno, Klaipėdos, Paluknės, Riešės ir Vaidotų lenkai, teigia P. Wdowiak.

Pasak jo, susidomėjimas šiuo dokumentu Lietuvoje buvo kiek atslūgęs pernai rudenį prieš Seimo rinkimus ir po to, kai Lietuvos parlamentarai suabejojo dviejų Seimo narių lojalumu Lietuvos valstybei. Tačiau, anot P. Wdowiak, atrodo, tai ne tik neatbaidė lenkų nuo Lenko kortos įsigijimo, o, priešingai, juos sutelkė.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas (TTK) pritarė nutarimo projektui, kuriuo siūloma kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT) dėl Lenko kortos suderinamumo su Seimo nario mandatu.

Seimas po pateikimo yra pritaręs konservatoriaus Gintaro Songailos pasiūlytam kreipimosi į KT projektui, Teisės ir teisėtvarkos komitetas projektui nagrinėti buvo paskirtas pagrindiniu. Projektu KT klausinama, ar Konstitucijos nuostata, jog Seimo narys turi būti „nesusijęs priesaika ar pasižadėjimu užsienio valstybei“ reiškia, kad „Seimo narys negali turėti užsienio val-

stybės dokumento, išduoto jam pagal tos valstybės įstatymus, kuris suteiktų Seimo nariui tam tikras politines, socialines, ekonomines ir kultūrinės teises toje valstybėje“.

Asmuo, turintis kortą, gali nemokamai gauti ilgalaikę vizą, legaliai dirbti Lenkijoje, gali vykdyti ūkinę veiklą tokiomis pat sąlygomis kaip Lenkijos piliečiai, turi teisę į nemokamą švietimą, ūmios ligos atveju gali gauti būtiną medicinos pagalbą, turi teisę gauti 37 proc. nuolaidą geležinkelio bilietams, nemokamai lankytis valstybiniuose muziejuose, turi pirmumo teisę prašydami finansinės paramos iš Lenkijos valstybės ir savivaldybės biudžeto skirto užsienyje gyvenantiems lenkams paremti.

Lenko kortą gauna asmenys, kurie raštu pareiškia savo valią priklausyti lenkų tautai, galintys įrodyti, kad bent vienas iš tėvų, senelių, prosenelių buvo lenkų tautybės arba turėjo Lenkijos pilietybę, kurie pateikia raštišką užsienio lenkų arba polonijos organizacijos liudijimą, patvirtinantį aktyvią veiklą lenkų kultūros ir kalbos ar tautinių mažumų labai mažiausiai 3 mėnesius.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Atgiję prisiminimai (p. 2)
- Grybauskaitės silpnoji vieta – gausybė rėmėjų (p. 3)
- NATO 2009 – 5-erių, 10-ties ir 60-ties metų sukaktys (p. 4)
- Dar kartą apie PLB Lituanistikos katedrą UIC (p. 5)
- Laiškai, komentarai (p. 5)
- Lietuviai svetur (p. 8)
- Atsiminimai (2) (p. 9)
- J. Daugvilos pėdsakai Amerikos žemėje (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.60 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Reta tauta ar valstybė gali pasigirti istorija be šešėlių, be vaiduoklių. Kur kas dažniau nauja karta iš naujo stoja akistaton su savo tautos – tėvų, prosenelių, proprosenelių – praeitimi, o Kambodžos atveju – jos nežinojimu, neigimu. Praėjusią savaitę „The New York Times“ išspausdintas straipsnis apie Kambodžos jaunimo nežinojimą, kas vyko prieš 30 metų šalį valdant komunistiniam Khmer Rouge režimui privertė klustelėti. Straipsnio „Pain of Khmer Rouge Era Lost on Cambodian Youth“ autorius teigia, jog beveik kiekvienas vyresnio amžiaus kambodietis gali papasakoti savą istoriją apie terorą, badą, pasityčiojimus, prarastus šeimos narius. Tačiau tos istorijos atsimuša į akliai užkimštas jaunų žmonių ausis. Atrodo, jog Kambodža nuolankiai ir paklusniai seka buvusio savo premjero Hun Sen patarimu – „iškasti duobę ir palaidoti praeitį“.
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Šventų Velykų proga sveikiname visus Lietuvių Skautų sąjungos narius

Velykų džiaugsmas ir palaima

Telydi visus Jūsų žingsnius.

Tegul varpų aidai sukeltų laimę,

Lai Šventės žodžiai atneša visiems džiaugsmo!

v.s.fil. Gintautas Taoras

LSS Tarybos pirmininkas

s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon

Vyriausia skautininkė

Seserijos vadė

s. fil. Tomas Dundzila

VS pavaduotojas

Brolijos vadas

v.s. fil. Vytenis Kirvelaitis

A.S.S. Vadijos pirmininkas

Lietuviškų ir ekologinių temų stovyklėlė Anykščių šilelis

2009 m. birželio 27 d., šeštadienį – liepos 1 d., trečiadienį

Camp Stigwandish, Madison, OH

Skirta skautams, jūrų jauniams, prityrusiems skautams,
jūrų skautams

Aplankykite Anykščių šilelio stovyklos tinklalapį

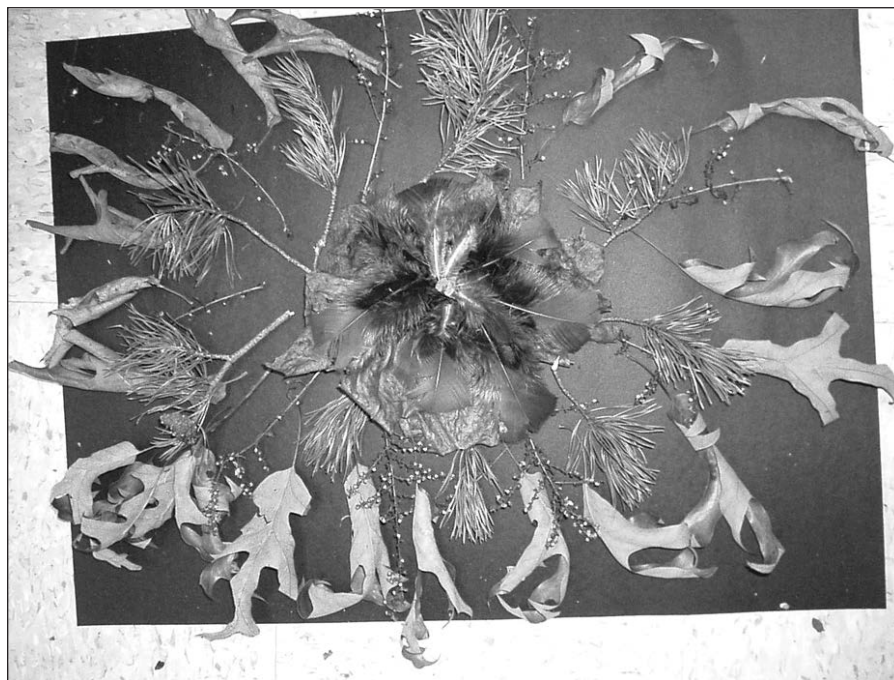
<http://kalendorius.skautai.net/anyk2009/>

***Peržiūrėkite atnaujintą reklaminį lapelį – sužinosite daugiau apie stovyklos užsiėmimus.

*** Registracija prasidėjo. Tinklalapyje rasite registracijos ir kitas reikalingas formas. **Užsiregistruokite iki gegužės 10 d.**

***Jau paskelbti pirmieji trys Anykščių galvosūkiams. Už kiekvieną išspręstą galvosūkį gausite 5 dol. nuolaidą nuo stovyklos mokesčio.

***Kartu su savo vienetais pradėkite ruošti stovyklai, atlikdami kai kuriuos pasiruošimo užsiėmimus.

Šią gamtos mandalą sukūrė Green Acres vidurinės mokyklos Rockville, MD mokiniai. Kokią gamtos mandalą jūsų skiltis sukurs Anykščių šilelio stovykloje?

Daugiau informacijos apie lietuvių skautų veiklą
rasite internete adresu:

www.skautai.net

Atgiję prisiminimai

v.s. SOFIJA JELIONIENĖ

Vienas iš jų – mūsų spaudoje pasirodžiusi žinia, kad 2008 m. birželį iš Romos į Vilnių, į Nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką, atkeliavo visas Lietuvos ambasadoriaus Stasio Lozoraičio vyr. ir jo šeimos archyvas. Dėžių dėžės per daugybę metų rinktų Lietuvos ambasadoje Romoje sukauptų dokumentų, laiškų, knygų. Ši reikšminga istorinė medžiaga rado saugų uostą iš komunistinės vergijos išsivadavusioje Tėvynėje.

Ką visa tai turi bendra su mūsų lietuviška skautybe? Paaškinimui – epizodas iš vienos 1971 metų liepos mėnesio popietės Romoje. Tą dieną trys skautininkės iš JAV, v.s. Lilė Milukienė, v.s. Sofija Girdušauskienė ir v.s. Sofija Jelionienė, atsitiktinai susitikusios Romoje, sutarė apsilankyti Lietuvos ambasadoje, pasveikinti tuomet ten pareigas ėjusį Stasį Lozoraitį, vyr. Ir Lietuvių skautų seserijos vardu įteikti 1969 m. JAV išleistą albumą.

Tai buvo tuometinės vyriausios skautininkės v.s. L. Milukienės mintis. Kitos dvi sesės, tuo metu po apsilankymo Lietuvoje atvykusios į Romą ir čia susitikusios su v.s. L. Milukiene, buvo pakviestos dalyvauti drauge. Taip vieną karštą liepos mėnesio dieną atsiradome prie Lietuvos ambasados pastato vartų. Apie tai savo prisiminimais dalijasi sesė Lilė.

1971 metų vasarą Vokietijoje, Schwetzingeno apylinkėje, suruoštoje skautų stovykloje, Vakarų Vokietijoje ir Anglijoje gyventantys skautai šventė 25 metų sukaktį nuo LSS atkūrimo išėivijoje. Sesė Lilė Milukienė, žinodama, kad ta proga jai teks lankytis ir Romoje, vežėsi kartu reprezentacinį Seserijos albumą. Gavus pakvietimą apsilankyti ambasadoje, visos trys sesės praverė Lietuvos ambasados duris. Senoviško pastato priekyje plėvesavo didžiulė trispalvė. Jausmas buvo sunkiai nusakomas, ypač mums, ką tik atvažiavusioms iš pavergtos Tėvynės, kur tas mums brangus tautinis simbolis buvo niekinamas ir uždraustas.

Ambasados svečių kambaryje mus maloniai priėmė ambasadorius ir jo žmona Vincenta Lozoraitienė. Jie džiaugėsi su atitinkamu įrašu jiems įteiktu albumu, klausinėjo apie skautišką veiklą, domėjosi lietuviško jaunimo veikla išėivijoje.

Ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui, vyr. tuoj kilo mintis sudaryti progą vyriausiai skautininkei Lilei Milukienei tarti keletą žodžių Lietuvai per Vatikano radiją. Jo telefonu iškvieistas sūnus Kazys Lozoraitis, vadovavęs lietuviškoms Liberty radijo programoms, netrukus nusivežė sesę Lilę į radijo stotį.

„Laiko pasiruošti buvo labai mažai; jaudinausi, bet, atrodo, viskas pasisekė gerai. Vėliau giminės Kaune, išgirdę mano pranešimą, stebėjosi, kad lietuviai skautai laisvajame pasaulyje taip gražiai veikia!“, – pasakojo sesė Lilė.

Šis jos į juostele įkalbėtas žodis truko apie 10 minučių. Svarbu prisiminti, kaip tais niūriais priespaudos Lietuvoje laikais radijo laidų iš užsienio klausytis buvo rizikinga!

Šiandien malonu patirti, kad mūsų lietuvių skautų veikla, lyg giliai laike įmintos pėdos, ilgam išliks garbios Lozoraičių šeimos Lietuvos ambasadoje kauptuose archyvuose.

GRYBAUSKAITĖS SILPNOJI VIETA – GAUSYBĖ RĖMĖJŲ

TOMAS ČYVAS

Jei šiandien būčiau Dalia Grybauskaitė arba jos štabo vadovas, labiausiai baiminčiausi ne priešininkų klausimų apie dėstymą partinėje mokykloje Sąjūdžio laikais ir seksualinę orientaciją.

Katalikiška Lietuvos visuomenė jau yra įrodžiusi galinti išsirinkti prezidentu vyriausiąją iš kolaborantų, o pilvai ir noras vartoti jau ne kartą yra privertę didelę jos dalį palikti vertybinius klausimus Bažnyčiai. Atsiribojant nuo vertinimų akivaizdu, kad šios temos, nors ir diskutuojamos priešininkų, neduoda didelio poveikio. Ne tai turėtų būti pagrindinis eurokomisarės štabo strategų galvos skausmas. Pagrindinė problema, manyčiau, – gausios rėmėjų gretos.

Partijos siūlo paslaugas

Jau dabar nemažai politinių jėgų, nepajėgusių rasti savo kandidato, mėgina išsikabinti į skverną ir užsitikrinti patogias vietas paveikti būsimąją prezidentę, jei eurokomisarė ja taptų.

Jau ne kartą rašyta, kad dabartinis prezidentas buvo ir liko amžinai priklausomas nuo valdininkijos ir nomenklatūros deleguotų pagalbininkų korpuso arba tiesiog išsaugojo „stiklo bokštą“ įkalinto, politiškai pusiau įgaliaus šviesuolio įvaizdį. Norinčiųjų nepartiniam prezidentui (viena didžiausių mūsų Konstitucijos kūrėjų klaidų) pasiūlyti savo komandą ir viziją visada bus apstu.

Kai kurios partijos, iškėlusios savo kandidatus, nelabai tikėdamos sėkme, viliasi antrojo rato ir galimybės bent ką nors iš ko nors išsiderėti už paramą. Tarp tokių pirmiausia minėtinos Darbo ir Tautos prisikėlimo partijos. Jos kitados buvo sukurtos kaip gryno politinio verslo projektai, tad ir čia nepraleis progos. Valdemaras Tomaševskis antrajame rate taip pat turės kuo paprekiuoti, nes šiam kandidatui pavyks dar kartą sutelkti nemažai lenkų „pagal politines pažiūras“.

Biudžeto bėdos

Politinę paramą pardavinėjantys įtakos ieškotojai numylėtinei gali sudaryti problemų siekiant likti savarankiškai, jei ji laimėtų. Konstitucinė nuostata – būti vienodai teisingam visiems – vėl gali tapti politinių realiųjų padiktuota nelaime – būti visiems vienodai geram.

Tiesa, yra ir problemų, galinčių neleisti eurokomisarėi laimėti arba bent laimėti taip lengvai, kaip kol kas buria sociologai. Tai ne tik aukšti vertinimai, galintys užmigdyti ir priversti tikėtis, jog viskas savaime bus gerai.

Dar iki rinkėjams ateinant balsuoti gresia biudžeto peržiūrėjimas. Jau dabar akivaizdu, kad naktinės mokesčių reformos nedavė rezultatų, kurie galėtų dziuginti rinkėjus. Švytuoklė gali atsisukti į priešingą nuo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) vadovaujamos koalicijos pusę. Net jei nesu- reikšmintume drastiško mokesčių

pakėlimo įtakos tam, kad realios įplaukos į biudžetą tik sumažėjo (perspėjimų buvo daug), net jei viskuo kaltintume tik pasaulio finansines nelaimes, akivaizdu, kad dalis žmonių gali vėl balsuoti iš pykčio.

Jei valstybės tarnautojai, kurie ir taip myli savo vietų tvirtumą labiau nei bet kokias reformas, neteks dar 10 proc. atlyginimų – jau bus reikšminga protesto balsų dalis. Visi kiti, kurių lūkesčius dar labiau sumenkina biudžeto išlaidų karpymas, taip pat nepradės labiau mylėti TS-LKD politikų, kad ir kaip logiškai bei įnirtingai šie įtikinėtų, jog ankstesnė valdžia iššlavė biudžetą ir net rezervo fonde išgudrino palikti minusą, nesiėmė reikalingų veiksmų laiku ir tik gilino bręstančią krizę. Realybė tokia, kad lūkesčius ryjančios pabaisos siluetas, artėjant gegužės 17-ajai, gali daugeliui priminti Andrių Kubilių. Nenuostabu, kad algų mažinimą premjeras stumia į birželio mėnesį.

Jo vieša parama Grybauskaitėi tokiu atveju gali veikiau pakenkti nei pagelbėti. Dar pridėjus liberalus ir pačios pretendentes kalbas apie taupymą ir finansinę drausmę, ir plėšrios „kiaulės taupyklės“ karikatūras oponentams piešti bus nesunku.

Pilkasis Algirdas Butkevičius

Rinkimuose į Seimą geriausiai pasisekė toms partijoms, kurios rinkėjų akyse vienaip ar kitaip sugebėjo nusišalinti nuo visiems įgrisusios, apsimelavusios Gedimino Kirkiolo Vyriausybės. Dabar partijos, kurios ryžosi kelti savo kandidatus, tarsi rodo atsiribojančios nuo lipdomų į tandemą Grybauskaitės ir Kubiliaus. Kai kam tai tik dar vienas pasireklamavimas ir siekis ką nors išsiderėti. Tačiau bent vienas kandidatas gali tikėtis kai ko daugiau. Tereikia, kad kandidatų gausa ir minėtas nepopuliarus taupymas bei primityvūs siekiai užlopyti biudžetą drastiškai pakeliant mokesčius sukurtų antrąjį rinkimų ratą.

Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) naujasis pirmininkas Algirdas Butkevičius, tenka pripažinti, gali būti svarbus pretendentas į antrąjį turą, nors įvertinimų lentelėje kol kas yra beveik pakištas po kilimu.

Apskritai tai reto nuobodumo politikas – klausytis jo ilgiau nei 15 minučių ir nepradėti galvoti apie malonesnius dalykus neįmanoma. Be to, vadovavimas Susisiekimo ministerijai paliko tam tikrų žymių politiko įvaizdyje. Tai ir puikus sugyvenimas su „flyLAL“ bankroto istorijos dalyviais, rami ir globėjiška parama avantiūristinio verslo projekto, įkeičiant Vilniaus televizijos bokštą, organizatoriams.

Tačiau, kaip žinoma, piktiems rinkėjams gali rūpėti kiti dalykai. Pirmiausia – siekis nubausti valdančiuosius. Jie, kaip minėjau, linkę rikiuotis už Grybauskaitės pečių. Tad teisingi ar ne teiginiai, jog eurokomisarė yra seniai susitarusi su Kubiliumi, gali padaryti rinkimams daugiau žalos nei prikišami lovos ir biografijos reikalai.

„Lietuvos žinios“

Kodėl apsimoka balsuoti JAV Lietuvių Bendruomenės rinkimuose?

STASYS GOŠTAUTAS

Amerikos Lietuvių Bendruomenėi tokią, kokią mes pažinome per paskutiniuosius 60 metų, atėjo nauja gaidynė, kur žodžiai kaip „išėiviai“, „trečiabangiai“, „ateiviai“, „emigrantai“ ir kitokie, kartais nelabai malonūs epitetai, turi būti išbraukti; kur turėtume pasilikti tik lietuviais, grįžti į Lietuvių Bendruomenę visi, kurie laikome save lietuviais – o tą garbę gavome užgimę. Tie epitetai yra jau atgyvenę ir laikas juos panaikinti, nesvarbu, kurioje Atlanto pusėje būtume, ir jaustis kaip vienos tautos vaikai.

Išaiškinti tuos 80 proc. kultūrinio elito, kuriuos mes vadindavom išėiviais arba politiniais pabėgėliais, nėra jau toks paprastas dalykas. Visi žinom, kas jiems būtų nutikę, jeigu jie nebūtų pabėgę. Kartas nuo karto tie, kurie nepabėgo ar negalėjo pabėgti, prikiša išėiviams ir jų vaikams, kad jie paliko tėvynę jos tragiškiausią akimirka. Tiesa, bet kas būtų nutikę, jeigu mūsų tėvai nebūtų pasiryžę išbėgti? Tegul gudai ir ukrainiečiai pasako, kur dingę jų intelektualinis elitas, arba, kaip įprasta Rytų Europoje sakyti, inteligentija.

Atėjo laikas, kad visi Amerikos lietuviai pasijustų kaip viena bendruomenė. Jauni ir seni, jau čia gimę ir užaugę ir ką tik neseniai atvykę – turėtų vienu balsu kurti tą Amerikos Lietuvių Bendruomenę (JAV LB) ir tarnauti jai ne dėl kažkokio pasišventimo, bet dėl to, kad norim tos garbės ir privilegijos. Koks tikslas tos mūsų Lietuvių Bendruomenės? Jeigu pažiūrėtume į šeštadienines mokyklas, į Kaziuko muges, į Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją, į Šokių ir Dainų šventes, matytume, kad užtenka pateisinių, dėl kurių ta bendruomenė yra reikalinga.

Bet ji negali egzistuoti, jeigu būsim abejingi ir nenorėsime kartu dirbti tą Lietuvos darbą. Jau atėjo laikas, kad visi lietuviai įsijungtų į vieną/bendrą bendruomenės darbą ir visur pasijustų esantys lietuviais, nesvarbu, prieš kiek metų ir dėl kokių priežasčių jie čia atsirado. Visad liks skirtumas tarp išėivio arba politinio pabėgėlio ir emigranto, kuris čia atvyko ieškodamas geresnio gyvenimo. Ir niekas jam negali uždrausti ieškoti to geresnio gyvenimo, bet tuo pačiu jis gali likti ištikimas savo tėvynėi ir savo tautai ir net už jūrų marių gali būti naudingas savo tautai.

Tad Lietuvių Bendruomenės rinkimai yra tam tikras to tikslo įpraminimas. Galop, tų visų emigrantų vaikai, kurie baigia šeštadienines mokyklas, kur susiranda draugų ir bendrų žaidimų. Iš mokyklų kykla skautai, ateitininkai, santariečiai, šokiai ir chorai ir kiti kultūriniai įvykiai, kurie be didelių rūpesčių virsta mūsų bendro gyvenimo dalimi.

Galų gale, nesvarbu, kaip mes pasidarom ar pasiliekam lietuviais: ar per sportą, ar per džiazą, ar šiaip per muziką ir dainas, faktas, kad atėjus savaitgaliui, mes susirenkam kavinėje ar lietuviškoje svetainėje ir randame bendrą kalbą ir bendrus interesus, kurie mus daugiau jungia, negu iš karto galėtų atrodyti. Tai tokie yra apmąstymai rinkimų proga, kodėl mums reikia Bendruomenės, kodėl mums reikia vieniems kitų ir kodėl mums reikia dalyvauti rinkimuose.

Šiais metais pirmą kartą JAV LB pastangų dėka yra įvedamas balsavimas internetu. Ne visi iš karto norės ar mokės tuo pasinaudoti, bet pats faktas, kad jau einam tuo keliu, parodo, kad po truputį taps labai lengva dalyvauti rinkimuose ir balsuoti už savo pasirinktą kandidatą. Reikės tik įvesti visas apsaugas ir užsitikrinti balsuotojų pasitikėjimą, kas gali užtrukti dar šiek tiek laiko. Bet yra pradžia, kuri gali paskatinti mūsų jaunimą įsijungti į bendrą Lietuvos darbą. Visi yra kviečiami užsiregistruoti internetu iki gegužės 1 dienos adresu:

http://www.javlb.org/rinkimu_pareiskimas_lt.php

Pats balsavimas įvyks 2009 m. gegužės mėn. 9–17 dienomis. Kiek suprantu, užsiregistravę balsuoti, gaus informaciją el-paštu. Tad reikia tik skatinti mūsų jaunimą nepamiršti pasinaudoti savo kompiuteriais, o senimą, kuris yra abejingas kompiuteriui, nepamiršti pasinaudoti pašto paslaugomis. Yra svarbu parodyti, kad Amerikos Lietuvių Bendruomenė tikrai yra gyva ir aktyvi.

NATO 2009: penkerių, dešimties ir šešiasdešimties metų sukaktys

MONIKA RAMANAUSKAITĖ
Specialiai „Draugui“ iš
Washington, DC

„N A T O! N A T O! – skandavo tūkstantinė lietuvių minia tą kartą, 2001 metais, kai buvau Vilniuje“, – sakė George Voinovich, JAV senato narys, artimas Baltijos šalių draugas, 5-ųjų ir 10-ies metų NATO plėtros ir Aljanso šešiasdešimtmečio sukakties minėjime. Šventė vyko Senato rūmuose, Washington, DC kovo 25 d. Vakaro šeimininkai – Centrinė ir Rytų Europos koalicija (angl. Central and East European Coalition – CEEC) renginio metu džiaugėsi atstovaujama šalių naryste NATO ir reišė susirūpinimą stiprinti organizacijos atvirų durų politiką.

Prie renginio organizavimo daug prisidėjo Jungtinis Baltijos Amerikos nacionalinis komitetas (Joint Baltic American National Committee – JBANC), kuris Jungtinėse Valstijose atstovauja Baltijos šalių kilmės piliečiams, įskaitant Amerikos lietuvių tarybą (Lithuanian American Council – LAC). JBANC, dalindamasis naryste su kitomis etninėmis organizacijomis CEEC, buvo ir išlieka aktyvus NATO plėtros šalininkas.

Renginio pradžioje CEEC atstovas, Ukrainos Amerikos kongreso komiteto (angl. Ukrainian Congress Committee of America) direktorius Michael Sawkiw pristatė kolegą, Vengrijos Amerikos federacijos (angl. American Hungarian Federation) pirmininką Frank Koszorus ir pakvietė jį pasidalinti CEEC patirtimi, išgyventa NATO plėtros debatuose.

CEEC veikloje 15 metų dalyvaujantis Vengrijos bendruomenės atstovas organizacijos vardu kreipėsi į vakaro svečius: „Teigiama, kad sėkmė visada turi daug tėvų, o nesėkmė yra našlaitė. Didžiuojuosi sakydamas, kad CEEC buvo stiprus, atkaklus ir svarbus balsas remiant NATO plėtrą 1999 (Aljanso narėmis tapo

Lenkija, Čekija ir Vengrija) ir 2004 (prie NATO prisijungė Lietuva, Latvija, Estija, Bulgarija, Rumunija, Slovakija ir Slovėnija) metais. Tačiau tuo viskas nesibaigė. CEEC toliau remia NATO atvirų durų politiką tų šalių atžvilgiu, kurios yra pasirošiosios, galinčios ir norinčios prisijungti prie Aljanso, kurių valdymo politika pagrįsta demokratine santvarka, o teisinės normos, įskaitant žmogaus ir mažumos teises yra gerbiamos.“

Renginyje dalyvavo gausus būrys svečių: NATO plėtros komisijos nariai, Kongreso nariai, šalies saugumo departamento atstovai, diplomatai ir tautinių bendruomenių nariai, spaudos atstovai. Didelio dėmesio susilaukė pranešimai, kuriuos NATO plėtros minėjimo proga skaitė senatorius George V. Voinovich (R-OH), senatorė Barbara A. Mikulski (D-MD), Kongreso atstovas John M. Shimkus (R-IL), Jungtinių Valstijų ambasadorius NATO Kurt Volker, buvęs senatorius Joseph R. Biden užsienio reikalų patarėjas 1999–2004 m. NATO plėtros etapuose, Michael Haltzel ir lenkų kilmės amerikiečių politologas, 1977–1981 metais buvęs JAV prezidento Jimmy Carter patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Zbigniew Brzezinski.

Kalbėjusieji CEEC atstovams dėkojo už darbą ir neblėstantį aktyvumą, išreiškė paramą NATO ir jos atvirų durų politikai, apžvelgė Jungtinių Valstijų ir Rusijos santykius, kvietė teigiamai sutikti ketinimą Gruzijos ir Ukrainos valstybes įtraukti į NATO Narystės veiksmų planą (angl. Membership Action Plan).

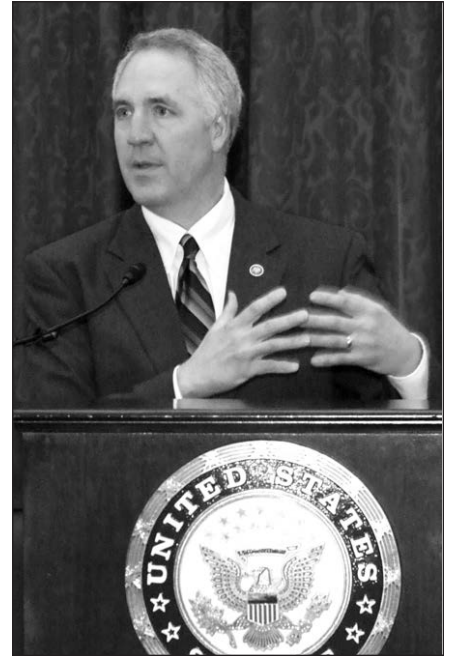
Senatorius Voinovich šiltai prisiminė asmeninius išgyvenimus ir ilgametę darbo patirtį: „NATO ir Aljanso plėtra – klausimas, kuris visuomet buvo arti mano širdies. (...) Viso šaltojo karo metu jaučiau, kad tol, kol mūsų broliai ir seserys negalės džiaugtis laisve, mūsų laisvė yra pavojuje. Iš tiesų, aš niekada nemačiau, kad turėsiu progą išvysti griūvančią sieną, prasiskleidžiančią už-

dangą. (...) Kai tai įvyko, mano pagrindinis tikslas buvo padaryti viską, kas yra mano valioje, kad buvusios Sovietų Sąjungos, Varšuvos pakto šalys ir Tito Jugoslavija taptų NATO organizacijos dalimi. Aš supratau, kad tai padėtų Aljansui, o jei istorija pasikartotų ir Rusija sugrįžtų prie įpročio kaimynines valstybes užgožti įtakos galia, šalys būtų apsaugotos nuo šių augančių plėtros nagų.“

„NATO pažanga didelė ir aš tuo džiaugiuosi“, – sakė Voinovich. Kita vertus, nepaisant narystės NATO ir Europos Sąjungoje, senatorius ragino stebėti Rusiją ir rūpintis ja. Šalis grįžta prie KGB valdymo šaknų, o naftos ir dujų išteklius siekia paversti įrankiais, padedančiais įgyvendinti savo planus. Todėl reikia būti atsargiems ir budriems, – pabrėžė senatorius.

Michael Haltzel, pritardamas Voinovich, sakė: „Nedažnai pasitaiko, kad Jungtinių Valstijų užsienio politikos veiksmai yra įvertinami kaip visiškai sėkmingi. NATO plėtros etapai 1999 ir 2004 priskiriami būtent šiai kategorijai. Aš didžiuojuosi galėjęs būti šių įvykių įgyvendinimo dalimi, – kalbėjo Haltzel.“

„Niujorkas-Lietuva TV“ internetinės televizijos direktorius Mykolas Gudelis, baigiantis vakaro programai pakalbino renginyje dalyvavusį Lietuvos ambasadorių Washington, DC Audrių Brūzgą, kuris apžvelgė Amerikos santykius su Lietuva bei jų ryšį su NATO politika ir išsivijos vaidmenį. Ambasadorius įsitikinęs, kad Lietuvos ir JAV dvišalis bendradarbiavimas tęsis. „Lietuvos vaidmuo ypač svarbus NATO viduje. Remiantis išsakytomis mintimis šiandien, mūsų jėga yra vienybėje, vienybėje NATO, vienybėje ES viduje. Norime kalbėti vienu balsu, o tai pasiekti nėra lengva – skiriasi nuomonės ir interesai. Vis dėlto iššūkiai pasaulyje mus verčia ieškoti susikalbėjimo, ieškoti bendro vardiklio tuose interesuose, kad būtume stiprus aljansas, ar tai būtų gynybinis aljansas kaip

Kongreso atstovas
John M. Shimkus

NATO, ar stipri ekonominė sandrauga kaip Europos Sąjunga.“ (Reportažą apie renginį ir pokalbį su ambasadoriumi galite rasti adresu: <http://nycltv.com>)

Pokalbio metu ambasadorius A. Brūzga prisiminė, kad siekiant nepriklausomybės atkovojojimo labai didelę reikšmę turėjo „dipukų“ karta, politizuota imigracijos banga, atvykusi po Antrojo pasaulinio karo. Ji ir dabar tebėra angažuota, išlikusi aktyvi, dalyvaujanti politinėje ir visuomeninėje veikloje, – džiaugėsi jis. Turbūt todėl Kongreso narys Shimkus (R-IL) ne veltui pabrėžė, kad būtent lietuvių išsivijos spaudimas savo laiku pastūmėjo prisidėti prie NATO plėtimo Rytų Europoje komisijos veiklos. Taip pat jis išreiškė viltį, kad NATO stiprės, priimdama į savo „šeimą“ naujus narius, įskaitant Gruziją, Ukrainą ir Armėniją.

JBANC ir JAV Estijos nacionalinio komiteto prezidentė Marju Rink-Abel baigiamojoje kalboje CEEC vardu teigė, kad stipri NATO organizacija turėtų padėti užtikrinti šalių narių laisvę; kaip John Beyrle, Jungtinių Valstijų ambasadorius Rusijoje, CEEC sveikinime NATO jubiliejaus ir plėtros minėjimo proga sakė: „Mūsų bendras tikslas – parodyti, kad solidarūs ir stiprus aljansas, aktyviai reaguojantis į XXI amžiaus iššūkius ir remiantis NATO plėtros tęstinumą yra pasaulio taikos ir saugumo tinklas.“

Nuvilnijus jubiliejiniam NATO 60-mečio viršūnių susitikimui Prahėje, vis dar aidint šventiniams NATO plėtros 5-mečiui ir 10-mečiui skirtiems renginiams, norėtusi tikėti, kad strateginiams planams, viltinigiems šūkiams ir pažadams bus lemta virsti realybe. Vertinant CEEC renginio metu išreikštas mintis – tik visų bendras darbas ir ryžtas puoselėti NATO, apimantį vieningą ir demokratinę Europą, brandins taiką pasaulio vaisius. Todėl nuo mūsų visų priklausys, kuo džiaugsimės, didžiuosimės ir ką švęsime laikui skaičiuojant metus.

Renginio nuotraukas ir CEEC pareiškimą NATO ir atvirų durų politikos požiūriu galima rasti JBANC internetiniame puslapyje www.jbanc.org

Renginio dalyviai. Pirma eilė (iš k.): Monika Ramanauskaitė (ALT'as), Stephanie Urban (ALT'as), Michael Sawkiw (Ukrainian Congress Committee of America), Leslie L. Megyeri (Hungarian American Coalition), Armand A. Scala (Congress of Romanian Americans), Senator George Voinovich, Juraj L. J. Slavik (Czechoslovak National Council of America), Alice A. Kipel (Belarusan-American Association), Maka Gabelia (Georgian Association in the United States of America), Marju Rink-Abel (Estonian American National Council), Barbara B. Andersen (Polish American Congress). Antra eilė (iš k.): Karl Altai (JBANC), Frank Koszorus (American Hungarian Federation) ir Mamuka Tsereteli (Georgian Association in the United States of America).
Peter Alunans nuotr.

Dar kartą apie PLB Lituanistikos katedrą UIC

GIEDRIUS SUBAČIUS,
PLB Lituanistikos katedra

Vis daugiau balsų pasigirsta apie PLB Lituanistikos katedros magistro ir daktaro programų likimą Ilinojais universitete (University of Illinois at Chicago). Zigmą Viskantą iš Los Angeles („Draugas“, 2009 m. vasario 26 d.) išskėlė įvairių klausimų. Ačiū jam. Taip pat ačiū naujai įsikūrusiai Ilinojais universiteto Čikagoje (UIC) Lietuvių studentų asociacijai, kuri pareiškė savo tvirtą žodį apie padėtį universitete – jie nori studijuoti lituanistinius dalykus, bet galimybės jiems siaurina („Draugas“, 2009 m. kovo 27 d.).

Iš tiesų, PLB Lituanistikos katedros Ilinojais universitetas tarsi neketina uždaryti visai. Dabar jis panaikino dalį programų – būtent magistro ir daktaro. Bent šiuo metu bakalauro lygio kursus universitetas yra linkęs išlaikyti. Tačiau faktas yra toks, kad UIC lituanistika pažeminta iš aukščiausio lygio studijų (daktaro programos) iki žemiausio (bakalauro kursų). O tik daktaro studijas turinti lituanistika gali būti visavertė tarp kitų mokslų. Paprastai sakant, lituanistikos mokslo kalvė Amerikoje – PLB Lituanistikos katedra UIC – iš žirgyno daroma pelių urveliu.

Nors jau 2007-aisiais priėmimas į lituanistikos magistro ir daktaro programas buvo sustabdytas, bet tada dekanas Dwight McBride tekalbėjo apie laikiną pristabdymą, esą kol bus surastas naujas Slavų ir baltų departamento (kuriame yra ir mūsų katedra) vadovas. Tačiau departamentui vadovas nesurastas iki šiol, o 2008 metų vasarą dekanas jau gerokai griežčiau pareiškė, kad lituanistinių magistro ir daktaro programų atidaryti iš viso neketina. Po to PLB Fondo atstovai du kartus buvo susitikę su dekanu ir jo pavaduotojais aptarti katedros padėties UIC, tačiau universiteto pusė ir po tų pokalbių neketina tęsti uždarytųjų programų.

University of Illinois at Chicago

PLB Lituanistikos katedra pradėjo veikti 1984 metais, tad šiemet jai sukanka 25-eri – ketvirtis amžiaus. Pasaulio lietuviai pasirašė 600,000 dolerių dovanos aktą dar 1981 metų rudenį, o 1984-aisiais jau buvo surinkta pusė sumos. Pernai suma jau buvo išaugusi maždaug iki 1 mln. ir 600 tūkst. dolerių, nors dėl krizės, universiteto atstovų žodžiais, suma fonde yra sumažėjusi gal iki 1 mln. 200 tūkst. dolerių. Katedros reikmėms naudojama dalis priaugančių procentų. Kiek pats universitetas katedrai skyrė ar neskyrė lėšų – nežinau. Sunku suskaičiuoti. Į patį katedros fondą UIC neįdėjo nieko, bet išlaikė du lituanistus profesorius: iš pradžių katedros vedėją prof. Bronių Vaškėlį ir prof. Violetą Kelertienę, o nuo 1993–1994 metų, kai prof. Kelertienė tapo katedros vedėja – ją ir mane. Bet studentai taip pat mokėjo universitetui mokesčių už lankomus lituanistinius kursus; pavyzdžiui, daugiausia studentų sutraukiantį Lietuvių kultūros kursą kiekvienais mokslo metais išklauso 120 studentų (per visą katedros gyvavimo laiką susidarytų gal per tūkstantį studentų, išlaikiusių Lietuvių kultūros egzaminus). Bet dekanatas neatrodo norintis kalbėtis apie visas šias lėšas. Universitetui atrodo, kad pakanka pasakyti, jog dviejų profesorių ir magistro bei daktaro programų jis išlaikyti negalys.

Lietuvos Respublikos vyriausybės parama buvo ženkli tuo, kad ji skyrė lėšų dviem lietuvių kalbos dėstytojams, atvykusiems dėstyti į UIC: lektoriui Giedriui Židoniui 2006–2007 mokslo metais ir prof. Violetai Kalėdaitei 2007–2008 m.

Per 25 metus katedroje studijavo daug magistro ir kiek mažiau daktaro laipsnio siekiančių studentų. Štai PLB Lituanistikos katedros magistrų ir doktorantų: Vita Storey, Alma Jakimavičiūtė, Julius Keleras, Jolanta Macevičiūtė, Karilė Vaitkutė, Danas Lapkus, Dalia Kučėnas, Jūra Avižienis, Rasa Kalinauskaitė, Eglė Ivinskienė, Aušra Veličkaitė, Neringa Klumbytė, Rūta Birštonaitė, Žydrūnas Drungilas, Kristina Sakalavičiūtė, Dalia Cidzikaitė, Elizabeth Novickas, Audra Savickaitė, Vladas Krivickas, Daiva Litvinskaitė, Aurelija Tamošiūnaitė.

Daktaro programą baigė ir lituanistikos disertacijas iš lietuvių literatūros apgynė trys doktorantai: Dalia Kučėnas, Danas Lapkus, Dalia Cidzikaitė. Visi trys pagal savo disertacijas parengė ir išleido po knygą bei susilaukė gerų įvertinimų. Šiuo metu prie savo disertacijų tebedirba Daiva Litvinskaitė ir Aurelija Tamošiūnaitė.

Katedroje lankėsi daug mokslininkų iš Lietuvos ir kitų Europos kraštų. Su Fulbright stipendija buvo atvykę prof. Albertas Zalatorius, prof. Egidijus Aleksandravičius, Sigita Daukša. Lituanistikos kursų katedroje dėstė kviestiniai profesorai iš Lietuvos: Albertas Zalatorius, Egidijus Aleksandravičius, Vladas Sirutavičius, Rūta Marcinkevičienė, Dalia Čiočytė.

Taip pat su PLB fondo, Lietuvių Fondo, Švedijos ir Lietuvos vyriausybių, Soros fondo stipendijomis buvo

atvažiuavę daug kitų mokslininkų: Artūras Tereškinas, Giedrius Viliūnas, Rima Pociūtė, Rūta Melinskaitė, Regimantas Tamošaitis, Dalia Satkauskytė, Loreta Mačianskaitė, Ingrida Matusevičiūtė, Ramunė Marcinkevičiūtė, Rūta Skendelienė, Nomeda Satkauskienė, Jurgita Staniškytė, Karolis Klimka, Dalia Kuizinienė, Reda Pabarčienė, Saulė Buzaitė, Jurgita Baltrušaitytė, Linas Saldukas, Vitalija Stravinskienė, Rimas Žilinskas, Ramūnas Korsakas, Daiva Dapkutė, Almantas Samalavičius, Pietro U. Dini, Viktorija Heiskanen.

Ačiū visiems, kuriems rūpi PLB Lituanistikos katedros ateitis ir tai viešai pasakote. Kvieščiau ir daugiau „Draugo“ skaitytojų pasisakyti apie katedrą – kokią išivaizduotumėte jos ateitį, kokios taktikos ir strategijos galima būtų laikytis, kad UIC lituanistiką išlaikytume kuo stipresnę? Sutartyje su universitetu įrašyti svarbūs žodžiai: PLB Lituanistikos

katedra įsteigta amžinai (in perpetuity). Jos tikslas sutartyje taip pat užtvirtintas aiškiai: studijuoti lietuvių kalbą, literatūrą ir civilizaciją.

Kaip tiksliai pastebėjo Lietuvių studentų asociacijos UIC nariai – pasaulinio lygio klasės universitetas (bent taip save reklamuojantis) galėtų ne mažinti, o plėsti studijas, kuriančias jam pasaulinio universiteto šlovę. Svarstau sau, gal ir laišku tiesiai pačiam dekanui Dwight McBride į universitetą su pageidavimu atidaryti lituanistines magistro ir daktaro programas galėtų būti paveikūs? Gal universitetas imtų jaustis labiau atsakingas laikytis dovanotojų intencijos? Bent jau prieš gerą šimtą metų, kai buvo sunku patikėti, kad Rusijos valdžia leis lietuviams lietuvišką mokyklą ir lotynišką abėcėlę, žmonės vis tiek masiškai siuntė valdžiai prašymus – mokyklas ir rašmenis dabar turime...

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

DEŠIMT GERIAUSIŲ LIETUVIŲ POETŲ:

1. Donelaitis,
2. Maironis,
3. Aistis,
4. Bradūnas,
5. Brazdžionis,
6. Miškinis,

7. Marcinkevičius,
8. Strielkūnas,
9. Martinaitis,
10. Švaistas.

Danguolė Klimienė
Rochester, NY

* * *

Poetai, kurie man, mėgėjai, labiausiai yra prie širdies (alfabetiškai):

- Jonas Aistis
Leonardas Andriekus
Bernardas Brazdžionis
Kotryna Grigaitytė

Antanas Jasmantas (A. Maceina)
Maironis
Salomėja Nėris
Antanas Vaičiulaitis

Rūta Andries
Media, Pennsylvania

* * *

Nesu nei poetė, nei rašytoja, o tik eilinė poezijos mėgėja ir poetų gerbėja. Pasirenku geriausius tuos, kurie minties ir vaizdo išraiškai perkelia žodį į muzikines erdves, paliesdami giliausias žmogiškąsias stygas.

- Kristijonas Donelaitis
Maironis
Antanas Baranauskas

Jonas Aistis
Vincas Mykolaitis-Putinas
Antanas Jasmantas
Bernardas Brazdžionis
Kazys Bradūnas
Salomėja Nėris
Kontryna Grigaitytė

Rozė Šomkaitė
So. Orange, N.J.

* * *

Dešimt geriausių lietuvių poetų:

1. Donelaitis,
2. Maironis,
3. Aistis,
4. Bradūnas,
5. Brazdžionis,
6. Miškinis,

7. Marcinkevičius,
8. Strielkūnas,
9. Martinaitis,
10. Švaistas.

Danguolė Klimienė
Rochester, NY

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laišku ir laišku be adreso nespausdiname.

Apsilankykite internetinėje „Draugo“ svetainėje
www.draugas.org

Šv. Trejybės bažnyčia laukia paramos

Unitams priklauso Šv. Trejybės bažnyčia Vilniuje, esanti greta Aušros Vartų.

ELTOS nuotr.

Vilnius, balandžio 14 d. (ELTA) – Vilniaus gidai visus kviečia paremti Vilniuje esančią ypač apleistą unitų Šv. Trejybės bažnyčią. Nesulaukę pagalbos ir būtinų remonto darbų pradžios sostinės gidai kviečia į jau tradicija tapusį labdaros renginį „Paremki me griūvančias bažnyčias”.

„Užsienio turistams Vilniaus senamiestyje bene didžiausią įspūdį palieka bažnyčių gausa ir tai, kaip gražiai tarpusavyje dera įvairių religijų šventovės. Deja, dėl nepakankamos bažnyčių priežiūros ir mažo finansavimo greitai nebeturėsime kuo didžiulis ir stebinti turistų – daugelis Vilniaus bažnyčių yra avarinės būklės”, – rašoma kvietime.

Gidės Danutė Čornij ir Liuda Matonienienė organizuoja akciją Šv. Trejybės bažnyčiai paremti. Šis unikalus paminklas, kuriame susipynę gotikos, renesanso ir bizantiškos stiliai, statytas 1514 m. Apie šios bažnyčios celę kūrinyje „Vėlinės” rašė žymus rašytojas Adomas Mickevičius.

Šiandien Šv. Trejybės bažnyčios viduje griūva pūvantys pastoliai, ku-

rie buvo pastatyti siekiant restauruoti interjerą, tačiau darbai taip ir nebuvo pradėti.

Akcijos metu gidai vedžios po Šv. Trejybės bažnyčią, Bazilijonų vienuolyną, varpinę, požemius, veiks M. K. Čiurlionio menų mokyklos vaikų piešinių paroda, rengiamas choralinės muzikos, atliekamas vienuolių unitų iš Lvovo (Ukraina), koncertas. Ekskursija bus nemokama, o jos metu žmonės galės aukoti pinigų bažnyčios remontui.

Neseniai Vilniaus gidų surengta akcija paremti Šv. Onos bažnyčiai sulaukė didelio pasisekimo. Ekskursijoje dalyvavo per 200 žmonių, bažnyčiai buvo paaukota beveik 4 tūkst. litų. Kaip teigė akcijos organizatorės, žmonėms rūpi išsaugoti kultūros paminklus ir jie mielai prisideda prie labdaros akcijų.

Unitai – Rytų apeigų katalikai, jų religinė bendruomenė gyvuoja nuo 1596 m. Bresto unijos. Unitams priklauso ir Šv. Trejybės bažnyčia Vilniuje, esanti greta Aušros Vartų.

Indijoje išduodamos Lietuvos vizos

Vilnius, balandžio 14 d. (BNS) – Visiškai įdiegus Konsulinių procedūrų valdymo sistemą, Lietuvos ambasadoje Indijoje nuo praėjusio penktadienio pradėtos išduoti Šengeno šalių ir nacionalinės Lietuvos vizos.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos (URM) pranešimo, vizų išdavimas Indijos piliečiams Delyje palengvins jų atvykimo į Lietuvą procedūras, todėl tikimasi dvišalio ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo sustiprėjimo.

Iki šiol vizos Indijos piliečiams buvo išduodamos artimiausioje Lietuvos ambasadoje už Šengeno erdvės. Lietuvos ambasada Indijoje veiklą pradėjo

2008 metų liepą. Indijos vizas Lietuvos piliečiams išduoda Indijos ambasada Varšuvoje.

2008 m. dvišalė Lietuvos ir Indijos prekybos apyvarta sudarė 1,010,6 mln. litų. Prekybos balansas buvo teigiamas ir sudarė 835,6 mln. litų. Palyginti su 2007 m., 2008 m. Lietuvos eksportas (923,1 mln. litų) į Indiją išaugo 2,704,2 proc. Tokio didelio eksporto apimčių išaugimo priežastis buvo išaugęs trąšų eksportas.

Didžiausia Azijos investuotoja Lietuvoje – Tailande registruota Indijos kapitalo įmonė Lietuvoje yra investavusi apie 100 mln. eurų.

Drąsi šalis neturėjo drąsių vyriausybių

Atkelta iš 1 psl.

Pasak jo, pagal naujausią pasaulio konkurencingumo 2008–2009 m. indeksą Lietuva įvertinta 44 vieta iš 144 vertintų valstybių. Palyginti su ankstesniųjų metų vertinimu Lietuva nukrito per 6 vietas.

Buvusias vyriausybes konservatorių apkaltino populizmu, kuriuo, anot jo, vadovautasi dirbant. „Po šios krizės nebeturi likti mūsų politikoje populizmo ir neatsakingos politikos. Tai per daug pavojinga mūsų nedideliame valstybės laiveliui. Nebegalime sau leisti cinizmo, nihilizmo ir ‘po manęs nors ir tvanas’ politikos”, – tvirtino A. Kubilius.

Jis teigė, kad jo vadovaujamam Ministrų kabinetui pavyko stabili-

zuoti bendrą finansų padėtį „tiek, kad ją galima toliau valdyti, nors, be abejo, yra problemų”. „Jeigu būtume tų veiksmų nesinė, šiandien jau būtume gilioje duobėje”, – sakė Vyriausybės vadovas.

A. Kubilius pabrėžė, kad penkioliktosios Vyriausybės svarbiausi uždaviniai buvo ir lieka tie patys – finansų stabilumas, kartu ir valiutos stabilumas, parama, kokią įmanoma suteikti verslui, ir socialinė rimtis.

Keturių partijų – Permainų koalicijos – sudaryta Vyriausybė darbą pradėjo praėjusių metų gruodžio 10 d. Į ją savo ministrus yra delegavusios valdančiosios konservatorių, Tautos prisikėlimo, Liberalų sąjūdžio bei liberalcentristų partijos.

Svarbu žinoti

URM tinklalapyje – apie balsavimą užsienyje

Delfi.lt – Užsienio reikalų ministerijos internetiniame puslapyje **www.urm.lt** pradėjo veikti specialiai prezidento ir Europos Parlamento rinkimams skirta informacinė skiltis „Kur Jūsų rankos? Rinkimai 2009”. Šioje skiltyje Lietuvos piliečiai, nuolat ar laikinai gyvenantys užsienyje, galės rasti visą informaciją, kaip dalyvauti rinkimuose nesant Lietuvoje. URM primena, kad Lietuvos piliečiai, nuolat ar laikinai gyvenantys užsienio valstybėse, gali balsuoti Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose arba paštu.

Pietų Amerikoje keliautojų tyko karštligė

BNS – Kai kuriose Pietų Amerikos šalyse keliautojų šiuo metu tyko Denge karštligė. Kaip skelbia Lietuvos ambasada Argentinoje, liga šiuo metu siaučia Argentinoje, Bolivijoje ir Paragvajuje.

Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centro duomenimis, Denge karštligė – ūmi virusinė uodų pernešama liga, vakcinosis nuo jos nė-

ra. Užsikrėtusysis virusą gali perduoti karščiavimo pabaigoje, kai uodas prisisiurbia kraujo. Žmogus nuo žmogaus Denge karštligę užsikrėsti negali. Liga pasireiškia 3–5 dienas trunkančiu karščiavimu, galvos skausmais, sąnarių, raumenų skausmais, bėrimu, pykinimu ir vėmimu. Mirštumumas nuo šios ligos gali siekti 15–40 proc., jeigu gydoma neteisingai.

Keliaujantiems į endemines šalis patariama naudoti priemones, apsaugančias nuo uodų įkandimų, vengti pasivaikščiavimų nuo saulėlydžio iki saulėtekio, kai uodai aktyviausi. Išėjusiems į lauką tamsiu paros metu patariama dėvėti drabužius ilgomis rankovėmis bei mūvėti ilgas kelnes, vengti tamsių spalvų drabužių, kurie vilioja uodus. Žmonės taip pat skatinami sumažinti arba sunaikinti uodų veisimosi vietas – atviras talpas su stovinčiu vandeniu, šiukšles, vazonus, įvairias dėžes, kuriose gali susikaupti lietaus vanduo.

Grįžus iš kelionės po endemines teritorijas ir 3–14 dienų laikotarpiu pradėjus karščiuoti, atsiradus sąnarių, raumenų ir galvos skausmams, kraujavimui, būtina nedelsiant kreiptis medicininės pagalbos ir pranešti gydytojui apie buvusią kelionę.

Mažės valdininkų švietimo ir mokslo įstaigose

Vilnius, balandžio 14 d. (ELTA) – Švietimo ir mokslo ministerijai (ŠMM) pavaldžiose įstaigose šiemet ketinama atsisakyti maždaug 200 etatų.

„Tai tik pirmas žingsnis pertvarkant ministerijai pavaldžių įstaigų tinklą, taip nukreipiant valstybės lėšas ten, kur jų labiausiai reikia”, – teigia švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius, kurio įsakymu sudaryta darbo grupė, peržiūrėsianti keturių ministerijai pavaldžių įstaigų funkcijas.

Ši grupė, vadovaujama ŠMM valstybės sekretoriaus Dainiaus Numgaudžio, peržiūrės Profesinio pedagogų rengimo centro, Mokytojų kompetencijos centro, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros bei Švietimo plėtotės centro veiklą. Bus įvertintos šioms įstaigoms skiriamos lėšos, jų atliekamos funkcijos ir vykdomos programos.

Grupė pateiks siūlymus, kaip pertvarkyti šias įstaigas, atsisakant dalies jų vykdomų biudžetinėms įstaigoms nebūdingų funkcijų bei atitinkamai mažinant etatinių darbuotojų skaičių.

Sprendimas rengti pavaldžių įstaigų pertvarką priimtas vykdant Vyriausybės įsipareigojimus pertvarkyti valstybės valdymą ir mažinti valdininkų skaičių.

Vasario–kovo mėn. ŠMM veikė iš vidaus ir išorės specialistų sudaryta darbo grupė, kuri peržiūrėjo ministerijos struktūros ir su ja susijusių įstaigų funkcijas, įvertino jų veiklos tikslumą. Specialistai išvadose pažymėjo, kad daugelis ministerijai pavaldžių įstaigų atlieka tas pačias ar biudžetinėms įstaigoms nebūdingas funkcijas, todėl turi būti pertvarkytos. Šiuo metu ŠMM pavaldžiose įstaigose dirba per 900 darbuotojų.

Siūloma suvienodinti pensinį amžių

Vilnius, balandžio 14 d. (ELTA) – Siūloma suvienodinti moterų ir vyrų pensinį amžių ir nustatyti, kad senatvės pensijos amžius yra 62 metai. Tokį Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo projektą Seimo posėdžių sekretoriatoje įregistravo Seimo narys Mantas Varaška.

Priėmus šį įstatymo projektą vyrų ir moterų pensinis amžius taptų vienodas. Pasak M. Varaškos, taip būtų įgyvendinti Konstitucijoje įtvirtinti lygių galimybių ir socialinio teisingumo principai.

„Dabar galiojanti pensinio amžiaus nustatymo tvarka prieštaringa ne tik dėl lytinės diskriminacijos. Ji prieštarauja ir konstitucinės asmens teisės į darbą sampratai”, – sako M. Varaška.

Parlamentaro nuomone, tokios

svarbios socialinės teisės įgyvendinimo pokytis negali pažeisti konstitucinio teisėtų lūkesčių principo. Dėl to vyrų ir moterų teisę į pensinį amžių siūloma keisti nuosekliai ir laipsniškai.

Pagal projektą, iki 2011 m. sausio 1 d. senatvės pensijos amžius nustatomas: moterims – 60 metų, vyrams – 62 metai ir 6 mėnesiai.

Nuo 2011 m. sausio 1 d. siūloma nustatyti senatvės pensijos amžių – 61 metai. Jeigu Seimas pritartų, nuo 2014 m. sausio 1 d. būtų nustatytas senatvės pensijos amžius – 62 metai.

Pirminis įstatymo projekto siūlytojas – Lygių galimybių kontroleriaus tarnyba.

Šiuo metu Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas nustato vyrų pensinį amžių – 62,5 metų, moterų – 60 metų.

Pasaulio naujienos

Demonstrantai nori naujų rinkimų bei premjero nušalinimo. Scapix/Reuters nuotr.

Tailande jau panaudotos ašarinės dujos

Vilnius, balandžio 14 d. (Balsas.lt) – Tailando kariai sostinėje Bankoke iš automatų šaudė į orą ir panaudojo ašarines dujas prieš demonstrantus, kurie užtvėria miesto gatves. Tai didelis įtampos padidėjimas per šiuos prieš vyriausybę nukreiptus protestus ir demonstrantų gaudynes, kurie krečia šią Pietryčių Azijos valstybę.

Šalies ginkluotųjų pajėgų vadas pažadėjo atkurti taiką ir tvarką Bankoke, kur, kaip pranešama, buvo sužeisti mažiausiai 74 žmonės. Protestuotojų yra šešiose Bankoko vietose, įskaitant premjero biurą, kur nepaisydami nepaprastosios padėties paskelbimo ir draudimo burtis į grupes daugiau kaip po 5 žmones toliau stovyklauja tūkstančiai žmonių. Jie reikalauja premjero Abhisit Vejjajiva atsistatydinimo ir sako, kad 4 mėn. dirbanti jo vyriausybė į valdžią atėjo neteisėtai. Protestuotojai pasisavino visuomeninio transporto autobusus, kuriais užtvėrė kelias svarbias sankryžas, padeginėjo padangas ir automobilius.

Ginkluotųjų pajėgų vadas generolas Songkitti Jaggabatarą per

nacionalinę televiziją sakė, jog kareiviai panaudos „visas priemones sumaišičiai nutraukti“, bet ginklus naudos tik savigynai, nepiktnaudžiaudami. Ne taip kaip savaitgalį, kai buvo atšauktas 16 Azijos valstybių viršūnių susitikimas, kurio vietą užėmė demonstrantai, tuomet saugumo pajėgos pradėjo veikti.

Raudonai apsirengę demonstrantai remia nušalintąjį premjerą Thaksin Shinawatra ir nori naujų rinkimų bei A.Vejjajiva nušalinimo. Jie taip pat kaltina šalies valdžią kišimusi į politiką žlugdant demokratiją. A. Vejjajiva pirmadienį ragino demonstrantus grįžti namo ir sakė, kad vyriausybė prieš juos naudoja „švelniausias, kokios tik įmanomos, priemones“. Vyriausybės atstovas sakė, kad „padėtis Tailande vėl pradeda valdyti“.

Tarp šalių, perspėjusių savo piliečius geriau nevykti į Tailandą, o ten jau esančius – likti viešbučiuose ir nesiartinti prie protestų, yra Prancūzija, Didžioji Britanija, Australija, Jungtinės Valstijos, Rusija, Pietų Korėja ir Filipinai.

Šiaurės Korėja grasina atnaujinti branduolinių objektų veiklą

Seulas, balandžio 14 d. (AFP-BNS) – Šiaurės Korėja paskelbė atnaujinti savo uždarytų branduolinių objektų veiklą protestuodama prieš Jungtinių Tautų (JT) pareiškimą, kuriame smerkiamas anksčiau šį mėnesį Pchenjano surengtas raketos paleidimas. Komunistinė valstybė pareiškė, kad JT Saugumo Tarybos (ST) diskusijos dėl taikaus palydovo paleidimo buvo „nepakeliamas įžeidimas“ jos liaudžiai.

Specialistai apibūdina Pchenjano pareiškimą kaip itin stiprų. Kinija, vienintelė Šiaurės Korėjos sąjungininkė, ragina ją persigalvoti.

Washington pataria Šiaurės Korėjai nemėginti „vėl atsiskirti“ nuo pasaulio pasitraukiant iš šešiašalių branduolinių derybų. Japonija pranešė primygtinai paraginusį Šiaurės Korėją grįžti į šešiašales derybas dėl branduolinio nusiginklavimo.

Pchenjanas „griežtai atmeta“ ST veiksmus ir atsakydamas ketina sustiprinti savo branduolinius išteklius. Pagal 2007 m. šešiašalių susitarimą Pchenjanas buvo sustabdęs gamyklas Jongbjone, kuriose buvo gaminamas branduoliniams ginklams tinkamas plutonis.

Šio Pchenjano pranešimo tonas, pasak apžvalgininkų, buvo neįprastai griežtas. Jis buvo paskelbtas praėjus kelioms valandoms po ST vienbalsiai patvirtinto pareiškimo. JT Saugumo Taryba vienbalsiai priėmė nutarimą, kuriuo smerkiamas balandžio 5 d. Šiaurės Korėjos atliktas balistinės raketos bandymas, nes jis pažeidžia 2006 m. rezoliuciją.

Reuters/Scapix nuotr.

EUROPA

L'AKVILA

Dar vienas požeminis smūgis pirmadienio vakarą sudrebino centrinę Italiją ir buvo juntamas Romoje, praėjus savaitei po stipraus žemės drebėjimo, per kurį žuvo beveik 300 žmonių. „Neatmetame kiek stipresnių pakartotinių smūgių galimybes“ – naujienų agentūrai ANSA sakė tyrimų instituto vyriausiasis mokslinis darbuotojas Enzo Boschi.

TBILISIS

Nemažiau kaip 20 tūkst. Gruzijos opozicijos šalininkų pirmadienį išėjo į Tbilisio gatves, vėl reikalaudami, kad atsistatydintų prezidentas Michail Saakašvili, kuris penktadienį atmetė oponentų reikalavimus ir paragino juos pradėti dialogą. Demonstrantai surengė mitingą priešais parlamento pastatą Gruzijos sostinės centre.

ATĖNAI

Somalia piratai, antradienį Adeno įlankoje pagrobė graikų prekinį laivą, įkaitais paėmė 22 jo įgulos narius iš Filipinų, pranešė Graikijos prekybos laivyno ministerija. Graikų laivas „Irene“, kuris plaukioja su Sent Vinsento ir Grenadinų vėliava, priklauso Graikijos Pirėjo uostamiesčio įsikūrusiai bendrovei „Chian Spirit Maritime Enterprises Ltd“. Tai jau devinto laivo pagrobimas Indijos vandenyne ir Adeno įlankoje nuo šio mėnesio pradžios. „Irene“ buvo pagrobtas piratams pažadėjus keršyti už JAV kariškių operaciją, per kurią buvo išvadotas įkaitas amerikietis.

MADRIDAS

Baskų separatistų grupuotė ETA prieš 5 metus svarstė, ar panaudojant raketą „žemė-oras“ nužudyti Ispanijos karalių Juan Carlos, paskelbė vyriausybė. ETA kaltinama dėl 825 žmonių žūties per 40 metų trunkančią jos sprogdinimų ir šaudymų kampaniją už nepriklausomą baskų valstybę Ispanijos šiaurės vakaruose ir Prancūzijos pietvakariuose.

KIŠINIOVAS

Žurnalistė Natalija Morar, išgar-

sėjusi po to, kai jai buvo uždrausta įvažiuoti į Rusiją, nutraukė darbą Rusijos žurnale „The New Times“. „Būdama dabar Kišiniove Natalija negali objektyviai ir nešališkai vertinti to, kas čia dabar vyksta, o į Rusijai jai įvažiuoti uždrausta“, – pranešė to paties leidinio žurnalistas, N. Morar vyras Ilja Barabanov, kuris dabar yra Kišiniove. Jis taip pat paneigė pranešimą, kad N. Morar slepiasi vienoje Vakarų šalių ambasadų.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irane prasidėjo JAV žurnalistės Roxana Saberi, kuri nuo sausio laikoma Teherano kalėjime, teismas dėl šnipinėjimo Jungtinių Valstijų naujai, pranešė teismo atstovas. R. Saberi, kuri laikoma liūdnei pagarsėjusiame Evino kalėjime Teherane, kaltinama „šnipinėjimu užsieniečiams, Amerikai“. 31 metų R. Saberi, kuri turi ir Irano, ir JAV pilietybes, gresia mirties bausmė, jei ji bus pripažinta kalta dėl jai pateiktų kaltinimų. Nuosprendis turėtų būti paskelbtas po savaitės ar dviejų.

KARIBAI

HAVANA

Buvęs Kubos vadovas Fidel Castro paragino JAV nutraukti jo šaliai taikomą embargą ir pareiškė, kad Kuba neprašo „labdaros“. Šias pastabas jis išsakė reaguodamas į JAV prezidento Barack Obama sprendimą atšaukti iš Kubos kilusiems JAV piliečiams taikytus kelionių ir pinigų pervedimo į gimtąją šalį suvaržymus. „Dabar susiklostė palankios sąlygos, kad Obama galėtų panaudoti savo konstruktyvios politikos talentus ir užbaigtų tai, kad nepavyko beveik pusę šimtmečio“, – pastebėjo Kubos revoliucijos vadas.

JAV

WASHINGTON, DC

Jungtinės Valstijos derybų su Iranu dėl jo branduolinės programos ankstyvuosiuose etapuose gali būti linkusios nekelti reikalavimo, kad šiitiska respublika liautųsi sodrinti uraną, pranešė JAV žiniasklaida. JAV ir Europos šalių diplomatai svarsto galimybę leisti Iranui kurį laiką tęsti urano sodrinimą, kol įsibėgės derybų procesas. Toks žingsnis būtų aiški permaina Vakarų politikoje dėl Irano branduolinių ambicijų.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Lietuviai svetur

Juozo Barisos istorija – kovok ir laimėsi

JURGIS PEKARSKIS

Išsiruošę kelionėn kad ir į mus jau niekuo nebestebinančias ES šalis, nekalbant apie kitas „egzotiškas“ valstybes, Lietuvos piliečiai rizikuoja tapti sukčių aukomis. Kaip tokiu atveju elgtis – numoti į tai ranka ar vis dėlto ieškoti teisybės?

Buvęs tremtinys, Laisvės kovų dalyvis Juozas Barisa į bėdą pateko, kai nutarė aplankyti Austrijoje, Zalcburge, gyvenančią savo dukrą. „Dvejus metus nemačiau savo dukters, tad, nors jau metai slegia pečius, išsiruošiau į tolimą kelionę“, – pasakojo Barisa. Šių metų vasarį 80-metį švėšiantis rokiškietis sakė savo istoriją norėjęs papasakoti viename kaimui skirtame šalies laikraštyje, nes ji skaudi ne tik jam asmeniškai, bet ir pamokanti kitus. Tačiau laikraščio vadovų tai nesudomino.

Nakties košmaras

Barisa pasakojo, jog tai, ką jis, grįždamas iš Zalcburgo, patyrė Lenkijoje, jam ligi šiol primena košmarą. „Bilieta man dukra nupirko iš Zalcburgo iki Vilniaus, tačiau Varšuvoje, centrinėje stotyje, turėjau persėsti į autobusą, – rašė laiške Barisa. – Taip buvo nurodyta važiavimo plane.

„Iš Zalcburgo išvykau 2008-ųjų gegužės 28 dieną, 11 val., Varšuvoje turėjau būti 22 val. 15 min., tačiau traukinys vėlavo 20 min., todėl atsirado keblumų susirasti autobusą. Po nervingų klajonių jį suradau, tačiau dvi autobusą išlydinčios damos manęs į jį neįleido tvirtindamos, kad mano turimas autobuso bilietas negalioja. Iki autobuso išvykimo buvo likusios penkios minutės. Man liepė eiti į kasą pirkti bilieto. Tuomet man padėti pasisiūlė vienas iš autobuso vairuotojų. Nuėjome į kasą, tačiau bilieto už eurus man nepardavė – liepė pasikeisti į zlotus.“

Sukčių pinklės

Garbaus amžiaus lietuvis pasakojo, jog tą naktį jis pasijuto lyg būtų vėl papuolęs į sovietinių manipuliatorių rankas. „Ant suolo guli bomžai. Vienuoliktą valandą nakties. Valiutos keitykla – staliukas, prie kurio sėdi dvi damos. Mažoje pinigine turėjau 20 eurų. Jos pasakė, kad bilietui tiek per mažai. Iš kišenės išsitraukiau kitą piniginę, kurioje buvo daugiau pinigų, ir dokumentai“, – pasakojo Barisa. Pasak jo, jis padaręs klaidą – iš piniginės ištraukė ne 10, o 100 eurų, kurių keisti nenorėjęs.

„Matyt, tuo metu piniginę su dokumentais buvau padėjęs ant stalo. Man pasakė, jog dabar tikrai pinigų užteks, ir tarsi čigonės kortas ant stalo paskleidė zlotus. Tuos zlotus gana meistriškai susišlavė mane lydėjęs vairuotojas ir greitai nuskubėjo į kitą kasą pirkti bilietą. Aš vos spėjau bėgti iš paskos. Buvo keista, kad, paėmęs pinigus, vairuotojas jais keistai pamosavo mano panosėje“, – sakė Barisa. Pasak senolio, už 30 eurų jis gavo 76 zlotus, tačiau negavo jokio tai patvirtinančio dokumento.

Jam įlipus į autobusą po kelių minučių jis pasigedo pinigines, kurioje buvo 200 eurų ir 100 litų, „Hansa“ banko kortelė, pasas, vairuotojo pažymėjimas, Laisvės kovų dalyvio pažymėjimas bei pažymėjimas, kad nešioja širdies stimuliatorių. „Pasakiau vairuotojui, kad dingo visi dokumentai. Tada jis sustabdė autobusą, uždegė šviesas, pats apieškojo mano sėdynę, kažkam skambino telefonu... Pažadėjo grįžęs į Varšuvą viską išsiaiškinti... Deja, viskas tuo ir baigėsi“, – apgailestavo Barisa.

Tėvynėje – valdininkų abejingumas

Grįžęs į Vilnių Barisa kreipėsi į Naujininkų policijos skyrių. Tačiau čia jį siuntinėjo iš vieno kabineto į

Reikia būti ypatingai atsargiems tokiose susibūrimo vietose, kaip turgūs, autobusų ir traukinių stotys ir pan., ypatingai saugoti savo dokumentus ir asmeninius daiktus, vengti atsitiktinių pažinčių.

kitą, kol galiausiai liepė važiuoti į Varšuvą ir ten aiškintis. Negalėdamas susitaisyti su tokia neteisybe, Barisa nuvyko ir į Lenkijos ambasadą, kur susitiko su jos konsulu, parodė jam Zalcburge pirktą bilietą kelionei į Vilnių ir paklausė, ar jis galioja iki Vilniaus. „Taip“, – atsakęs konsulas ir pataręs kreiptis į Lietuvos ambasadą Varšuvoje. Pinigai, anot jo, esą turi būti gražinti.

Laiškas pateko į Seimo nario rankas

Šia istorija susidomėjo Seimo narys, Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės Akto signataras Saulius Pečeliūnas. Jis nedelsdamas kreipėsi į Lenkijos Respublikos nepaprastąjį ir įgaliojimą turintį ambasadorių Lietuvos Respublikoje Januš Skolimovskį, kuriam persiuntė Barisos laišką prašydamas, kad atitinkamos Lenkijos tarnybos atliktų reikalingus tyrimus nustatant asmenis, dėl kurių kaltės lietuvis buvo priverstas už jau apmokėtą bilietą mokėti antrą kartą, bei padėtų atgauti nukentėjusiajam pavogtus dokumentus. „Tikėtina, kad tai ne vienintelis atvejis, kai LR piliečiai nukentė Varšuvos centrinėje stotyje“, – sakė Pečeliūnas.

Įprastas atsirašinėjimas

Įdomus LR ambasadoriaus Lietuvoje Skolimovskio raštas LR Seimo nariui Pečeliūnui: „Atsakydamas į Jūsų raštą maloniai pranešu, kad atidžiai perskaičiau pono Juozo Barisos laišką. Aprašyti jame įvykiai liudija verčiau apie kitą situaciją. Lenkai norėjo padėti ponui Barisai, o dėl pareiškėjo patirto streso dėl pinigų ir dokumentų dingimo, apie juos laiške atsiliepiama neigiamai...“ Anot ambasadoriaus, jam belieka tikėtis, kad Barisa kitose savo kelionėse nesužadins su panašiais atsitikimais.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Varšuvoje iš pradžių elgėsi biurokратиškai ir nepasistengė išsiaiškinti tikrosios padėties – laiške Barisai buvo pasiūlyta kreiptis į Lenkijos kompaniją „PKP Intercity“,

kuri atliko pervežimą per jos teritoriją, ir pateikti skundą.

„Taip pat norime Jus informuoti, kad patarimuose keliaujantiems, kurie skelbiami Lietuvos užsienio reikalų ministerijos bei LR Generalinio konsulato Varšuvoje interneto svetainėse, yra pabrėžiama, kad reikia būti ypatingai atsargiems tokiose susibūrimo vietose, kaip turgūs, autobusų ir traukinių stotys ir pan., ypatingai saugoti savo dokumentus ir asmeninius daiktus, vengti atsitiktinių pažinčių.“

Skundai laiko buvo nedaug

Seimo narys Pečeliūnas pasakojo, jog, gavęs Barisos įgaliojimus spręsti jo bėdą, jis tam turėjo labai mažai laiko: „Reikėjo skubiai į lenkų kalbą išversti visus dokumentus bei pristatyti juos į Varšuvą, todėl teko pasinaudoti skubiuoju paštu.“ Ir tik po šio skundo sukruoto atitinkamos tarnybos Lenkijoje.

Pasak Seimo nario, paprastam mūsų šalies piliečiui, patekusiam į panašią bėdą užsienyje, rasti teisybę nėra lengva. Barisos atvejis nėra vienintelis, tačiau realios pagalbos nukentėjusiems nelabai kas skuba suteikti, net ir mūsų šalies ambasadose, kurioms privalu tuo pasirūpinti.

Patarimas – būkite budrūs

Moralinę ir materialinę skriaudą patyręs lietuvis sako šiandien kiek lengviau atsikvėpęs – neseniai Austrijos kompanija OBB, pardavusi Barisai bilietą, grąžino jam pinigus, pervedusi juos į jo asmeninę sąskaitą. Dėl to pasistengė Lenkijos kompanija „PKP Intercity“ kompanija, persiuntusi Pečeliūno skundą austrams.

„Neseniai man paštu grąžino ir visus dokumentus. Kas juos pavogė, tebelieka mįslė... Norėčiau patarti kitiems keliaujantiems – būkite budrūs“, – sakė Barisa, pridurdamas, jog jam ne finansiniai nuostoliai buvo skaudžiausia, o patirta neteisybė. Bet svarbiausia šioje istorijoje yra tai, jog, pasirodo, pilietiškai elgiantis ir nenuleidžiant rankų teisybę vis dėlto galima atstatyti.

SKELBIMAI

PARDUODA

Nebrangiai už \$250 parduodu liaudies meistrės išaustus 14–16 išmieros pilnam komplekte aukštaitiškus tautinius rūbus.
Tel.: 773-715-3532

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvėlių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

IEŠKO DARBO

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Moteris** ieško darbo su grįžimu namo tik šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Vyras** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Vairuoja, geros rekomendacijos, anglų kalba. Gali išleisti atostogų arba pakeisti bet kurią

savaitės dieną. Tel. 773-344-8829.

* **Šeima** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, automobilis, rekomendacijos, patirtis. Tel. 773-954-5223 arba 773-344-8829.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 630-999-9505.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros ar kompanjonės darbo su gyvenimu, su grįžimu arba pastovių pakeitimų. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-248-0050.

* **Moteris** ieško pastovaus darbo su gyvenimu ar su grįžimu namo. Gali išleisti atostogų nuo balandžio mėn. pabaigos. Tel. 708-833-0417.

Kazys Paškonis, gyvenantis **Eastlake, OH**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Birutė Cypas, gyvenanti **Rochester, NY**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Labai ačiū.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 2

Bet vis vien, nepaisant visų atkalbinėjimų, pykčių ir prakeiksmų, tėvų tarpusavio meilė ėmė viršų. Vestuvės turėjo įvykti 1916 metais, vasario 12 dieną Petrapilyje. Taip ir negavęs savo tėvelių palaiminimo, Kazimieras labai norėjo, kad bent kas nors iš jo šeimos visgi atvažiuotų į vestuves. Savo vyriausiajai seseriai Emilijai jis taip rašė: „Kaip tu žinai, religija man niekad nebuvo labai svarbi, nežiūrint to, aš visuomet liksiu tikras lietuvis, ir mano vedybos su 'M' niekadose to nepakeis“. Jis maldavo Emilijos, kad nors ši atvyktų į vestuves, bet mano teta net neatsakė į šį tėvo laišką. Kazys tai skaudžiai išgyveno. Tėvui Emilija buvo viena iš mylimiausių seserų. Jie drauge aktyviai dalyvavo „Kamajų vaidintojų būrelio“ bei kitoje tautinėje, kultūrinėje veikloje. Emilija taip pat Petrapilyje buvo baigusi mokslus, skirtus „kilmingosioms panelėms“ (rusiškai – „Liceum dla Blagorodnych devic“). Teta Emilija, ištekėjusi už žinomo veterinarijos gydytojo Krikščiuono, kuris, atrodo, dirbo Caro Nikolajaus dvare, gana pasiturinčiai gyveno Petrapilyje. Ten ją aplankyti atvažiuodavo ir mano seneliai, ir jaunesnės Emilijos sesutės – Ona ir Terese. Tuo metu iki bolševikų perversmo Sankt Peterburge gyveno ir mokėsi labai daug lietuvių. Todėl pas Emilija namuose dažnai vykdavo įvairūs pobūviai, vakarėliai.

Tėvas iki savo vestuvių kone visiškai nupliko. Pagal to meto vidurkį jiedu su mama atrodė kaip tikri aukštaūgiai, tuo atkreipdami visų aplinkinių dėmesį. Visa salė palydėdavo juos žvilgsniais, kol teatre jie pagaliau atsisesdavo į savo vietas.

Mama buvo gimusi 1893 metais kovo 24 dieną Jaroslavlyje, mieste, iš kurio jos šeima buvo persikėlus į tuometinę Rusijos sostinę. Mano senelis iš motinos pusės Sankt Peterburge turėjo kelias krautuves, kurios prekiaavo žuvimi bei kitomis jūros gėrybėmis, pristatomomis net iš Juodosios ir Šiaurės jūrų. Senelio brolis taipogi buvo pasiturintis pirklys. Petrapilyje jis irgi turėjo atskirą parduotuvių tinklą. Tam, kad nebūtų painiavos su prekių ženklais vienoje rinkoje, vienas iš brolių pasikeitė pavardę. Taigi mamos dėdė buvo Dorofjev. Mums taip ir neliko aišku, kurio pavardė išliko tikra... Vienas iš brolių vėliau emigravo į JAV ir įsikūrė Kalifornijoje.

Būdama vyriausia, mama dar turėjo dvi seseriai ir brolių. Visi keturi vaikai gavo deramą išsilavinimą. Pradžioje namuose mamą, be kita ko, vokiečių bei prancūzų kalbų, mokė guvernante „madma'selle“. Vėliau visi vaikai ėjo mokslus gimnazijose ar licėjuose. Mama norėjo tapti mokytoja, todėl pasirinko mokytojų kolegiją. Baigusi pedagoginius mokslus, ji pati nusprendė „šviesti provinciją“. Taip ją likimas suvedė su Čerškų šeima. Beje, mūsų giminės pavardė dėl įvairių išorinių įtakų, kurias sąlygojo lenkinimai, rusinimai ar priverstinė emigracija, pastoviai keitėsi, kol pagaliau transformavosi iš pirminės Čiurska per Čirskis-Čerskis iki dabartinės lietuviškos formos Čerškus, kurią anglosaksų kraštuose gyvenantieji mūsų giminės atstovai yra priversti rašyti be mūsų lietuviškų „paukščiukų“ – „Cerskus“. Ko pa-

sekoje nežinantieji anglakalbiai ją dažnai ištaria beveik kaip anglišką žodį „cirkas“...

Užėjus Didžiajam karui, tėvelis privalėjo imtis kitų – karo mokslų. Petrapilyje jis baigė Rusijos karo akademijos artilerijos-inžinerijos kursų ir kaip jaunas caro armijos karininkas buvo siunčiamas tiesiai į frontą kovoti prieš vokiečius. Mama nepasiliko nuošalyje ir, savanoriškai įstojusi į Raudonojo Kryžiaus draugiją, pati buvo pasirengusi eiti į frontą paskui savo vyrą. Ji tapo medicinos sesele ir su pasiaukojimu darbavosi karo lauko ligoninėse.

Užsiplieskus revoliucijoms Rusijoje, abu tėvai sugrįžo atgal į Peterburgą. Mamos jauniausias brolis, dar paauglys, bet kaip kadetas, jau buvo sužeistas kovose su maištininkais. Jis atsidadė ligoninėje ir jo žaizdos jau gijo, kai bolševikai kartu su kitais jį pastatė prie sienos ir sušaudė...

Tėvas per plauką vos išvengė panašaus likimo. Tą lemtingąją 1917 metų bolševikinio perversmo naktį jis su keliais jaunais rusų karininkais ir kažkokiu generolu (Peterburgo Karo akademijos dėstytoju) šventė (kitaip sakant, „laistė“) „podporučiko“ laipsnių suteikimą. Kai iššovė kreiseris „Aurora“, tėvas su draugais dar buvo pačiame baltųjų įkarštyje, miesto centre, pusrūsyje esančiame „traktire“. Kai jie visi drauge jau žingsniavo namo, kaip tik tuo metu pro šalį lengvuojų automobiliu važiavo grupė ginkluotų smogikų. Juodomis dermatinėmis striukėmis apsirėngę, iki dantų ginkluoti Lenino teroristai, išvydę lengvą grobį – gerokai įkaušusius „buržujų“ karininkus, tuoj pat sustojo ir sumanė „paprasmogauti“. Apsupę ir atsukę ginklus, jie pirmiausiai pradėjo nežmoniškai plūstis, tyčiotis, mušti bei spardyti senyvą žmogų – generolą. Tuo pat iš kažkur, gal iš šalia gyvenančių žmonių, jie atsinešė 3 kastuvus ir, nuvarę karininkus į šalį, privertė juos pakaitomis kasti sau duobę. Bolševikai planavo visus vietoje sušaudyti. Tuo mano tėvo istorija būtų ir pasibaigusi, o mano net neprasidėjusi, jeigu ne, laimei, iš kažkur atjogęs kazokų būrys. Šie žaibiškai ir be jokio gailesčio visą „dermantiną“ kardais sukapojo į skutelius. Įspėję apie komunistų užgrobtą valdžią, jų kontroliuojamas gatves ir pastatus, kazokai nuėjo toliau. O išgelbėtas tėvas su draugais smarkiai sumušta generolą paslėpė pas gerus Piterio žmones, persirengę pasiskolintais civiliais drabužiais ir tamsiais skersgatviais nuskubėjo namo.

Kažkuriu metu, tikriausiai 1918 metų žiemą, jau po bolševikinio perversmo Rusijoje, Kazimieras Čerskis trumpam buvo atvykęs į Kamajus, pas tėvus. Bet, kaip tyčia, valdžią Rokiškio apskrityje tuomet buvo paėmę komunistai, kurie, ne be „gerų kamajų“ liežuvių, panorą susidoroti su „buržujų karininku“ ar „buržuaziniu nacionalistu“, kaip jie vadino lietuvių patriotus. Tėvas tuomet vėl išvengė raudonojo teroro, slapstydamsis Kamajų malūne, kurio savininku buvo doras kamajiškis Pavarotnikas.

Tais neramiais 1918–1919 metais, kai valdžia Kamajuose, kaip ir visoje Aukštaitijoje, dažnai pereidavo iš rankų į rankas, tarp išdavikų lietuvių, de- ja, irgi pasitaikydavo. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Margumynai

Restauruotas vienas seniausių Žemaitijoje medinių altorių

Baigtas restauruoti vienas seniausių ir meniškiausių Žemaitijos medinių bažnyčių altorių, esantis Pievėnų Nukryžiuotojo Jėzaus bažnyčioje Mažeikių rajone.

Dvejus metus trukusiems darbams iš viso skirta beveik 340 tūkst. litų, iš kurių 286 tūkst. litų skyrė Kultūros paveldo departamentas.

Getty muziejus grąžins freską italams

I amžiaus pr.m.e. Romos freska iš California valstijos J. Paul Getty muziejaus gegužės viduryje bus perduota Italijos kultūros ministerijai.

Muziejaus direktorius Michael Brand aiškino, kad freską nuspresta atiduoti po to, kai spaudoje pasirodė kitos freskos, padovanotos Italijai privataus kolekcionieriaus, nuotraukos. Paaikšėjo, kad abu fragmentai yra vienos freskos dalys, pranešama muziejaus pranešime spaudoai.

Prieš kelerius metus J. Paul Getty muziejaus ir Italijos kultūros ministerijos santykiai pateko aklavietėn, kai buvo atskleista, jog muziejaus

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

LRT

Balsas.lt

Jurgio Daugvilos pėdsakai Amerikos žemėje

LAIMA APANAVIČIENĖ

Praėjusią savaitę į „Draugo“ redakciją paskambino a. a. Jurgio Daugvilos dukra Rita su prašymu įdėti skelbimą apie geležinkelio stotyje ir meno galerijoje, Beverly Shores, IN (The Beverly Shores Depot Museum and Art Gallery) ruošiamą jos tėvelio darbų parodėlę.

Dailininkas Jurgis Daugvila.

Kaip greitai lekia gyvenimas! Atrodo dar taip neseniai matėmės su Jurgiu Daugvila Beverly Shores Viktoro Petravičiaus namuose, kur dailininko dukra Izida Petravičiūtė-von Braun sukviėtė būrį žmonių į savo tėvelio 100-ųjų metinių paminėjimą. Deja, nebėra ir paties J. Daugvilos, dar vieno freiburgiečio, kurių nemažai gyveno ir dar tebegyvena šioje svetingoje Amerikos žemėje. Tikime, kad dailininko sukurti angelai trimtuoja jam ir Danguje.

Nuo pat jaunystės jį buvo paviliojusi Menų mūza, tad neabejodamas pasuko dailės keliu. Deja, tas kelias buvo nelengvas. Dar Lietuvoje, Kau- no taikomosios dailės institute pradėtą studijų nebaigė – gyvenimas priverė išvykti iš Lietuvos. 1944–1945 mokėsi Westen (Berlynas, Vokietija) dailės mokykloje. 1949-siais Freiburg

(Vokietija) dailės ir amatų mokyklos (Ecole des Arts et Métiers) Audinių studija išleido vienintelį diplomantą – Jurgį Daugvilą. Tais metais šią mokyklą baigė: Tapybos studiją – Vanda Kanytė-Balukienė, Elena Urbaitytė, Albinas Elskus ir vengras Istvan Gajdos. Skulptūros studijos baigimo diplomus gavo Balys Grėbliūnas ir Vitolis Dragunevičius, grafikos studijos – Algirdas Kurauskas ir Romualdas Viesulas (Veselauskas).

Gyvenimas, kaip ir daugelį kitų lietuvių, dailininką nubloškė už Atlanto. Atvykęs į Čikagą dirbo Adolfo Valeškos vitražo studijoje, ilgus metus buvo vitrinų ir interjero dailininku. Yra sukūręs scenografiją Lietuvių operos pastatymams G. Verdi „Likimo galia“ (1970 m.), „La Traviata“ (1971 m.). Ne kartą jis yra dalyvavęs ir parodose, o 1999 metais jam buvo įteikta JAV LB Kultūros tarybos Meno premija.

Visus darbus dirbo su atsida- vimu, tačiau labiausiai širdis linko prie lietuviško meno ištakų. „Užmetęs“ vitražą ir tekstilę, dailininkas savo sielą ramino medžio drožiniuose. Ypač tam atsidėjo persikėlęs gyventi į Beverly Shores, IN. Jo darbuose atgyja senoji Lietuva – su Rūpintojėliais pakelėse, namais su raižytomis medžio durimis, su kraičio skrynjomis. Kas dabar besuskaičiuos, kiek šio nedidelio miestelio gyventojų namuose yra J. Daugvilos Rūpintojėlių, kryžių, angelų ir kiek įvairiausių skulptūrų skulptūrėlių išsibarstė po visą Ameriką. Užsakymų niekada netrūko – čia gyvenantiems lietuviams norėjosi lietuviško peizažo – kryžiaus, grakščios lietuviškos tvorelės, koplyt- stulpio ar verpstės. O ir patį dailininką apylinkės gamta – panaši į lietuviškąją, šaukte šaukė kurti tradicinius lietuviškus dirbinius.

Susižavi jo darbais ne tik apylin- kės lietuviai. Vis daugiau amerikiečių ėmė prašyti skulptorių padaryti tai angelą, tai medinę ornamentikos deta- lę. Gal technikos išvargintas žiūro- vas tiesiog buvo išsiilgęs tos ramybės, neskubos, to malonaus prisilietimo prie medžio?

J. Daugvilos skulptūros alsuoja kažkokia ypatinga dvasia. Net ir jo naudoti elektriniai įrankiai nenustel- bia jo skulptūrų dvasiškumo. Graži skulptūrinė linija, kartais su paspal- vinimais, kartais su metalo akcen-

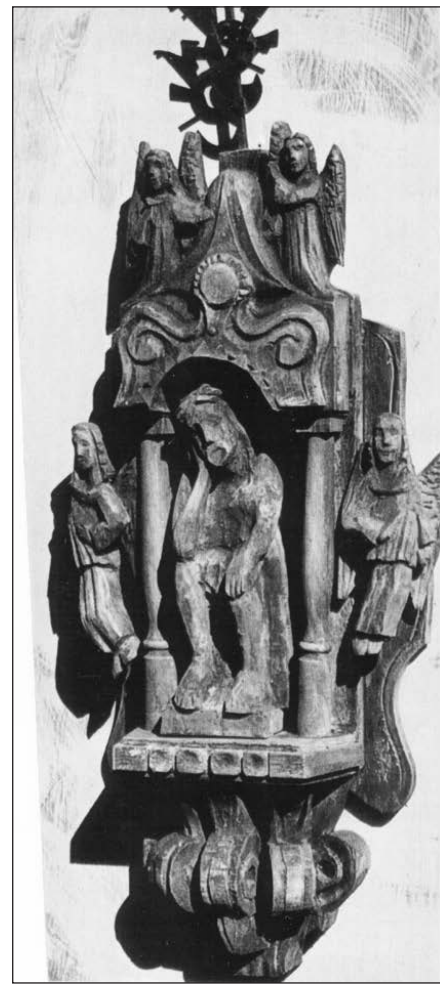
Dailininko Jurgio Daugvilos medžio drožiniai.

tais, sukelia kažkokį dvasingą ilgėsį, teikia ramybę. Jo darbuose randame ir lietuvišką saulutę, ir mėnulį, ir nuo senų senovės garbinamą žaltį. Skapu- tuotame medyje randame ir lietuvišką augmeniją, ir nutūpusį paukš- telį. Jo skulptūros – tai mūsų tautos praeities skausmas ir pagarba amži- nomis vertybėms. Gal todėl, pamatę J. Daugvilos skulptūras prie jų sustoja ne tik lietuviai. Iš jų sklindantys ben- dražmogiški jausmai ir tiesos pa- vergia ir amerikietį žiūrovą.

Balandžio 19 d. kviečiame vi- sus į **Beverly Shores Depot Muse- um** (525 Broadway, Beverly Shores, Indiana 46301), kur 2 val. p. p. vyks nedidelės **J. Daugvilos darbų pa- rodos atidarymas**, kur prisimin- sime šio lietuvių menininko pėdsakus svečioje žemėje. Žemėje, kuri savo ko- pomis ir didžiuliu vandens telkiniu taip primena Lietuvą.

Tel. pasiteiravimui: 219-871- 0832. Darbo laikas: penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais nuo 11:30 val. r. iki 3:30 val. p. p.

Iš Čikagos važiuoti 94 greitkelio iki 49 kelio (išvažiavimas 26 B), sukti į rytus, į US 12 kelią ir važiuoti 4,5 mylios iki pirmo šviesoforo. Šiaurinė- je pusėje stovi stotelės pastatas. Tad iki susitikimo parodos atidaryme.

Lietuvos fotografui – tarptautinio fotografų konkurso sidabras

Lietuvos menininkas Algis Griš- kevičius užėmė antrąją vietą Kana- dos Caroun fotografų klubo (CPC) surengtame kasmetiniame tarptau- tiniame meninės fotografijos kon- kurse. Sidabro medaliu apdovanotas lietuvių darbas „Medėjanti“. Prizinę vietą konkurse užėmęs A. Griš- kevičius tapo prestižinio fotografų klubo nariu.

Pirmąją vietą konkurse užėmė menininkas iš Irano Malakeh Mir Pouya, trečiąją – taip pat iranietis Farzad Emam.

CPC yra Kanados mieste Van- kuveryje įsikūręs tarptautinis fotog- rafų klubas, kurio tikslas yra skleisti informaciją apie fotografijos mokslą ir meną. Klubas padeda susipažinti ir bendrauti viso pasaulio menininkams

internetu, per parodas ir konkursus.

Tapytojas, skulptorius ir fotog- rafas A. Griškevičius yra surengęs per 40 parodų Lietuvoje ir užsienyje. Pastaraisiais metais kuria objektus iš medžio, vario ir žalvario bei fotogra- fuoja.

Pernai Vilniuje buvo atidengta A. Griškevičiaus sukurta skulptūra „Žiogas – autoportretas“. Šešių metrų ilgio ir pustrėčio metro aukščio kū- rinys sostinės Konstitucijos prospek- te 23 pastatytas privačia iniciatyva bei lėšomis – skulptūra papuošė ben- drovės „Krašto projektai“ pastatą.

Šiomet A. Griškevičiaus paveiks- lą „Prieš patekant saulei“ įsigijo Eu- ropos parlamentas Briuselyje.

A † A
BRONIUI POLIKAIČIUI

mirus, jo žmonai dantų gyd. AURELIJAI, dukterims MIRGAI VALAITIENEI su vyru ALGIU, DALIAI LIETUVNINKIENEI su vyru GINTARU, sūnui ARŪNUI su žmona LAURA, Broniaus mylimiems anūkams VINCUI, VIJAI, DOVUI, LIANAI ir KLARISAI, broliams ANTANUI ir JUOZUI su šeimomis, seserims ONAI SIRGĖDIENEI, ADAI LELIENEI ir VITAI NEVERAUSKIENEI su jų šeimomis bei kitiems giminėms reiškiamo giliausią užuojautą.

Dantų gydytojų sąjunga Čikagoje

A † A
Inž. BRONIUI POLIKAIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą mūsų bendraminčiui inž. ANTANUI POLIKAIČIUI ir visai plačiai POLIKAIČIŲ giminei.

Los Angeles Vyrų kvartetas:
Rimtautas Dabšys
Emanuelis Jarašūnas
Bronius Seliukas

Pagalvokime apie šiandieną

*Keliausiu aš ten, kur amžinai saulė,
Ten, kur nėra nakties,
Ten, kur amžinai Dievas gyvena!..*

Visi mes skubame, nepagalvodami apie tai, kad laikas bėga – nepavysi. Sustojęs pagalvosi: ką nuveikiau. Prieš akis bedugnė „nesuskubau“. Ne vienas taip pasakysime. Nesuskubau. Norėjau ką pasiekti, bet nesuskubau.

Galėjau įamžinti savo vardą! Dar yra laiko – reikia skubėti – nelaukti rytojaus. Juk ateitis – melagė. Netikėk!

Tik praeitis nemeluoja. Tik iš jos žinosi, kur žengti. Greičiau pirmyn. Mūsų nelaukia laikas. Ši valanda tavo, o kitą gal žengsi į amžinybę. Netikėk rytojumi, jis toks netikras. Deja...

Juk mes visi mirsime. Kas po mirties? Šis klausimas ar tau širdies neaitrins? Jis įsiėdęs tavo veide, nuotaikoj ir ilgesy, jo nenutildysi žodžiu „Ne“, o būtinybė jau čia pat.

Jos nenustumsi, jos nepapirksi.

Širdis blaškysis ir dejuos... Deja. Jei tikėjimo neturi, kas bus tada? Jokie apgalvojimai tau ramybės nesuteiks. Šis klausimas nuolatos tave kankins. Deja, deja, jei tikėjimo Dievu neturi, deja, esi jau miręs, o dar kiek daug nepadaryta...

Kiek daug nepasakyta. Kiek mėlės visiems dar nepareikšta, bet tu miręs... Nesuspėjai paskutinio puslapio užversti, nei knygos paskutinio lapo perskaityti. Ir niekad, niekad negrįši užbaigti darbų. Tavo dienos jau baigtos. Gal nutrūks tavo gyvybė gūdzį naktį. Gal saulėtą pavasarį vasaros rytą ar šėlstant rudens vėjui... Tačiau ji jau šioje žemėje baigsis ir kitas rytas niekad tau neišauš... Ką iki šiol padarei, tai ir viskas... Ne uždėsi nei taško. Viskas tau bus skaičiuota, apibendrinta ir tau pateikta.

Ar tau reikės džiaugtis, ar raudoti? Tik tu vienas žinosi...

Tik tada ir aš sužinosiu, ką užsitarnavau gyvendamas šioje vargingoje žemėje.

Stasys Prakapas

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2009 m. balandžio 12 d. 12:20 v. p. p. iškeliavo į amžinybę

A † A
VLADAS PAALKSNIS

Gimė Lietuvoje.
Gyveno Lisle, IL.

Nuliūdę liko: sūnus Stasys; duktė Helen Lopez su vyru Armando; duktė Nijolė Fredricks su vyru Brian; anūakai Tim Fredricks su žmona Kristin, Laura Fredricks, Lina Fredricks, Flo Fredricks, Tom Paalksnis ir Stephen Lopez bei kiti giminės.

A. a. Vladas buvo vyras a. a. Salomėjos Shinkūnaitės-Paalksnienės.

Atsisveikinimas įvyko antradienį, balandžio 14 d. Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, kurioje 10 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a.a. Vladas buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
**ANTANAS ALGIRDAS
BAZILIAUSKAS**

Mirė 2009 m. balandžio 5 d., sulaukęs 70 metų.

Gimė 1938 m. birželio 13 d. Kybartuose, Lietuvoje.

Liūdi: seserys Silvija Aleksūnienė ir Renata Baziliauskaitė; brolis Valentinas, daug giminių ir artimųjų Amerikoje, Australijoje ir Lietuvoje.

Į Ameriką atvyko 1949 m. ir gyveno Worcester, MA, iki kol išėjo į pensiją. Nuo 1996 m. gyveno Rumney, NH, kur jis ir mirė. 1959–1962 tarnavo JAV kariuomenėje. Išdirbo daugiau nei 30 metų Wyman-Gordon Mfg. Co, Grafton, MA. Labai mėgo žuvažti ir domėjosi sportu.

Velionio palaikai buvo sudeginti ir vėliau bus atvežti į Worcester, MA ir palaidoti jo tėvų sklype.

Nuliūdę artimieji

A † A
ANTANUI RAZGAIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai RASAI, vaikams DARIUI ir VAIVAI, motinai ALEKSANDRAI, broliams KAZIUI ir ANDRIUI bei jų šeimoms, seseriai ELENYTEI ir jos šeimai.

Antanas buvo veiklus ateitininkas, švelnus vadovas, linksmas muzikantas ir geras draugas.

Liūdime kartu.

*Philadelphijos-Baltimorės-Washingtono
ateitininkų Atgimimo kuopa*

Mūsų mielam choristui

A † A
BRONIUI POLIKAIČIUI

mirus, žmonai AURELIJAI, dukroms, sūnui, seserims, broliams, jų šeimoms ir visai giminei, nuoširdi užuojauta.

*Švč. M. Marijos Gimimo parapijos
bažnyčios choras*

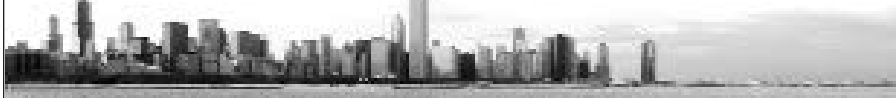
**MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS**

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
išskyrus savaitgalius klausykite

Tel. 773-476-2242 seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Šakių klubo valdyba kviečia** visus klubo narius ir svečius balandžio 16 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. atvykti į pavasarinį susirinkimą, kuris vyks „Seklyčioje“.

◆**Balandžio 17–18 dienomis kviečiame** moteris pailsėti ... dirbant poilsiavietėje „Gintaras“, Union Pier, MI (www.gintarasresort.com) organizuojamoje trijų dienų meno stovykloje „Orinis veltinis“. Dienotvarkėje: penktadienį – susidraugavimo „arbatėlė“. Šeštadienį – vėlimo menas ant šilko ir šifono. (nuo 10 val. r. iki 2 val. p.p.) ir projektas „Skara– šalis“ (nuo 3 val. p.p. iki 6 val. v.). Sekmadienį nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p. meno pamokos. Poilsis nameliuose su ypatingu vaizdu į Michigan ežerą. Kaina asmeniui – 265 dol. Vietų skaičius ribotas. Daugiau informacijos el. paštu ausrinekerr@comcast.net arba tel.: 847 866-9096 (Aušrinė Kerr).

◆**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja ir kartu paminėti 69-ąsias motinos Marijos mirties metines. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, balandžio 18 d., 9:30 val. r., seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. Stanley Rataj, St. Nicholas of Tolentine parapijos klebonas. Po Mišių – kavutė.

◆**Amerikos lietuvių katalikių** Moterų sąjungos 20-oji kuopa ruošia pietus sekmadienį, balandžio 19 d., Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje

(4420 S. Fairfield Ave., Chicago) po 10 val. r. šv. Mišių. Kuopa remia globos reikalingus vaikus Lietuvoje, puošia Šiluvos Marijos koplytelę vietinėje parapijoje, dalyvauja parapijos lietuvių komiteto darbe. Savo atvykimu paremsite šios kuopos veiklą. Kviečiame ir laukiame.

◆**Sekmadienį, balandžio 26 d., 12:15 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, organizacijos „Vaiko vartai ir mokslą“ koordinatore Lietuvoje soc. darbuotoja Žydrūnė Liobikaitė kalbės tema „Skurdas Lietuvoje, jo pasekmės ir pagalba vaikams ir motinoms“ (apie darbą su socialiai remtinomis šeimomis Lietuvoje).

◆**Stasys Goštautas Ph.D.,** menotyrininkas, literatūros tyrinėtojas, literatūros kritikas, koledžo dėstytojas, profesorius asistentas ir vizituojantis profesorius, PEN klubo narys, straipsnių autorius apie meną, kultūrą ir literatūrą, gegužės 2 d., 6 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, Čikagoje, bus vienas iš trijų simpoziumo paskaitininkų. Jo tema: „Kaip ‘Draugas’ įprasmino išeivijos likimą – apmąstymai ‘Draugo’ kultūrinio priedo 60 metų proga“. S. Goštauto paskaita bus „Draugo“ šimtmečio parodos atidarymo proga. Visuomenė kviečiama dalyvauti istorinės parodos atidaryme.

◆**Gegužės 2 d. Bočių mėnėje 7 val.** v. įvyks koncertas-susitikimas su Rūta Morozovaite. Bilietus galima įsigyti „Lietuvėlėje“ (tel.: 773-788-1362), „Smilgoje“ ir savaitgaliais Bočių mėnėje.

Dėmesio! Dėmesio!

Lietuvių Operos valdyba praneša, kad J. Strauss operetės „Šikšnosparnis“ spektaklis, turėjęs įvykti š. m. balandžio 26 d. atidedamas. Priežastis – kviesti solistai iš Lietuvos negavo vizų. Naują datą pranešime vėliau.

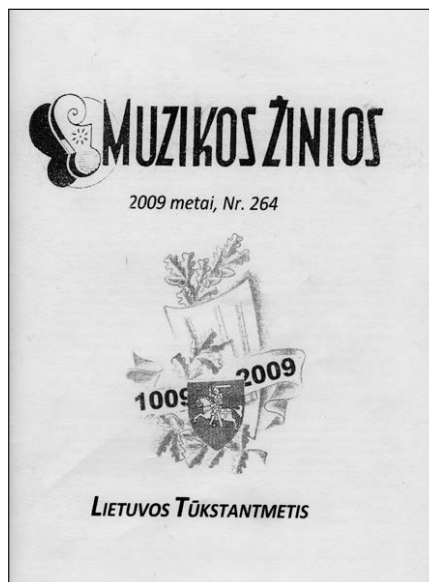
Įsigyti bilietai galios. Telefonai pasiteiravimui: 630-257-6481; 773-547-0542; 773-501-6573; 773-434-7919.

Tautinių šokių ansamblis „Grandis“ visus kviečia į 50-mečio jubiliejaus sukaktvinį koncertą „Eina saulelė apie dangų“, šeštadienį, gegužės 2 d., 4 val. p. p. Mother McAuley gimnazijos teatre (3737 W. 99 St., Chicago). Programoje dalyvaus žymi Lietuvos dainininkė Veronika Povilionienė, kapela iš Indianapolis „Biru bar“, vadovaujama muzikės Adrijos Beleckienės, ir grandiečiai. Po koncerto 7 val. v. prasidės puota Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Pokylyje gros broliai Virginijus ir Eimontas Švabai. Bilietus į koncertą galima įsigyti lietuviškose parduotuvėse „Lietuvėlė“ ir „Two Rivers“, sekmadieniais prieš koncertą – Pal. Jurgio Matulaičio misijos (Lemonte) prieangyje, ar pas Beatričę Čepelę (tel.: 630-243-6313, el. paštas bcepele@comcast.net.) Koncerto dieną bilietai bus parduodami prie įėjimo durų, bet siūlome bilietus įsigyti iš anksto. Vietas į puotą galima užsakyti pas Žibutę Pranckevičienę tel.: 630-257-0153 arba el. paštu: zibi@voras.com. Nuotraukoje: „Grandies“ vaikų ir vaikų ratelio šokėjai.

Spaudos apžvalga

„Muzikos žinios“

„Draugo“ redakciją pasiekė žurnalo „Muzikos žinios“ Nr. 264, skirtas Lietuvos tūkstantmečiui (kaip ir daugelyje kitų spaudos leidinių padaryta klaida – švenčiame Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmetį, o ne Lietuvos kaip valstybės tūkstantmetį. Tiesa, muzikologo Vaclovo Juodpusio straipsnis jau vadinasi „Koncertas Lietuvos vardo tūkstantmečiui“).

Šio numerio „Muzikos žinių“ medžiagą surinko ir paruošė spaudai gerbiamas Faustas Strolia. Tačiau jam susirgus, Šiaurės Amerikos lietuvių muzikos sąjungos valdyba ieško žmogaus, kuris galėtų užimti žurnalo redaktoriaus vietą.

Leidinyje daug žinių iš muzikinio gyvenimo tiek Šiaurės Amerikoje, tiek Lietuvoje.

Rasime Eglės Marčėnienės straipsnį apie įžymų lietuvių išeivijos muziką Vytautą Strolią; plačią muziko, kompozitoriaus, pedagogo, vargonininko Juozo Bertulio gyvenimo ir kūrybos apžvalgą, parašytą Inos Bertulytės-Bray. Prisimenama prieš metus amžinybėn iškeliavusi Ona Mikulskienė, išspausdinta Fausto Strolia kalba, pasakyta lietuvių liuteronų Tėviškės parapijoje 2008 m. rugsėjo 28 d., išlydint į Vokietiją muziką Jurgį Lampsatį.

Rasite žinių ir apie jaunąją pianistę Eveliną Puzaitę, džiaugiamasi, kad žymių jaunųjų pianistų gretas papildė Eglė Janulevičiūtė.

Leidinių apžvalgoje pristatoma Petro Lelio Toronte išleista knyga „Lietuvos keliu“, Ramunės Kryžauskienės (straipsnio pavadinime neteisingai nurodyta autorės pavardė) „Lietuvių išeivių fortepijoninė kultūra JAV“, apžvelgiama „Muzikos žinių“ veikla per 75-ius metus, aptariami kiti leidiniai.

Žurnalo priedas – lietuvių liuteronų evangelikų liaudies giesmės „Kur tiktai aš vaikštinėjau“ ir „Pranašai Didis“ (Iš Vlodo Jakubėno rankraščio).

Leidinyje kaip visada informatyvus, tik šį kartą labai nuvylė spausdinimo kokybė. Nemanau, kad skaitytojams malonu skaityti tepantį rankas, susiliejusiomis raidėmis ir „išplaukusiomis“ nuotraukomis leidinių (spausdino „Baltų“ spaustuve).

Gaila, kad turiniu įdomų leidinį sugadino spausdinimo kokybė. Tikimės, kad ši klaida bus ištaisyta ir linkime „Muzikos žinioms“ ir toliau gyvuoti.

Užsakymą (vieno numerio kaina – 11 dol.) ar auką prašoma siųsti naujam išdininkui Vytautui Gutauskui, 11321 Sycamore Ln. B, Palos Hills, IL 60465.

Laima Apanavičienė

Ieško giminių

Jums rašo Zita Žilionienė iš Lietuvos. Prašau, jei galite, padėti surasti ar susisiekti su artimaisiais JAV.

Kiek man yra žinoma, mano teta Danguolė Kay-Malevskaitė, gimusi 1945–1946 metais, mirė apytiksliai 2001–2002 metais. Ji yra palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago. Jos vyras – Jonas Kay (lietuviška pavardė Kaladauskas).

Yra likę jų vaikai – mano pusbro-

liai ir pusseserė – Martin Kay, Darius Kay ir Ramunė Kay. Kiek mums žinoma, anksčiau jie gyveno St. Petersburg, FL. Vėliau persikėlė gyventi į Chicago.

Būsiu labai dėkinga už bet kokią pagalbą ieškant artimųjų. Mano el. paštas zzilioniene@gmail.com.

Pagarbiai,

Zita Žilionienė iš Vilniaus

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą